

LA PUBLICITAT

ANY XLV—NUM. 15476—PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DIVENDRES, 10 D'AGOST 1923

Per acord municipal, resten exempts del pagament de drets els comerciants i industrials que rapinien lliure establiment abans del quinze de setembre. Cal aprofitar aquesta franquícia temporal per embellar els carrers de la ciutat i per dignificar-los, convertint els rètols a la llengua nacional.

EL CASTELLÀ D'ISTIU

LA VERA HISTORIA DE JACINT VERDAGUER

MES PRUSSIFICATS QUE MAI

De tots els pecats que cometen els fills de Catalunya espanyolitzats lingüísticament, el més greu de tots és potser el de posar-se la llengua exòtica als llavis en les estades estiuenques a les poblacions de la nostra costa, del nostre camp i de la nostra muntanya.

Ridícul és, i mesquí, l'ús habitual de l'idioma espanyol pels catalans dintre de Catalunya. Tanmateix, a Barcelona, la parla emmaltel·lada ressona al costat de la parla autèntica dels espanyols i dels hispano-americans immigrants. I pitjor és la parla exòtica, portada a la vora de la nostra mar, als conreus de la plana i a les arbrades de la muntanya, on es fa més antipàticament detonant.

Entre el castellà usat per alguns catalans al Passeig de Gràcia, als teatres o als cinematògrafs barcelonins, i el castellà usat per aquests catalans mateixos a Caldes o a Caldetes, a Sitges o a Roses, a Puigcerdà o a Comprodon, hi ha contra el darrer una pila de circumstàncies que el fan més denigrant. La malura que pateix Barcelona, i que l'avenç de la renacionalització catalana va reduint gradualment, és portada per unes quantes colles d'estiuants catalanes indestinables als llocs on durant la major part de l'any ressona pura i sola la llengua materna.

El castellà d'istiu és el més trist dels castellans de Catalunya. Aquest castellà de balneari és lleig i és còmic. I caldria fer notar aquest fet a la nostra gent rural, a la pagesia catalana, que sap riure per dins i que còpsa ben aviat el caire humorístic de les petites humanes. Els catalans que aprofiten l'escampada de l'estiu per portar als més bells indrets de Catalunya la malura de la llengua forastera, haurien d'ésser objecte de la venjança irònica dels catalans comarcals. Si en altres temps i en altres llocs, l'adopció d'un idioma estrany podia ésser presa com un senyal de superioritat respecte a la gent del país, avui a Catalunya aquest costum és un senyal d'inferioritat d'esperit i de perversió estètica. És un doble pecat contra la pàtria i contra la bellesa.

Els catalans que menyspreen el llenguatge propi enmig de les colònies estiuenques, insulten de fet el nostre paisatge, ofenen les línies immobils de les nostres muntanyes i les línies bellugadisses dels nostres rius. De vegades nosaltres imaginem, com un episodi fantàstic, una revolta d'arbres i de fonts, de vells camins i d'antigues masies, que prenent forma animada van a envestir els fills de la terra que així profanen la nostra més noble riquesa espiritual.

Els catalans de les comarques, els habitants de les nostres clares viles, els terrassans i els masovers i el pescadors, haurien de donar als catalans que parlen el castellà d'istiu la lliçó del patriotisme lingüístic. Els haurien de fer veure, amb una fresca riallada, que la llengua imposada no és entre nosaltres una llengua distingida, un llenguatge de senyors, sinó una llengua de criats, un cas de humiliació i d'ajupiment. El pagès que parlant el seu propi llenguatge blinca el cos damunt la terra mare, és molt més alt i molt més digne que el ric vell o nou que blinca l'ànima davant l'idioma de l'opressor.

La situació de la premsa bolxevista és catastròfica

Segons les "Dernières Nouvelles", en una recent reunió dels treballadors de la premsa soviètica, el camarada Bubnov féu el següent report:

"La situació dels diaris bolxevistes és catastròfica. El primer gener d'aquest any, hi havia a Rússia 803 òrgans soviètics. El primer agost, en resten només 299. A aquestes mateixes dates, l'ur frange global era, respectivament, de 2.561.000 i de 993.000."

Segons J. Kessel al "Journal des Débats" aquestes xifres, amb tot i l'ur eloqüència no diuen que, sobre els lectors que resten als diaris soviètics, nombrosos són subscriptors forçats. La situació de la premsa bolxevista és de realment catastròfica. Així s'explica, d'una part, per l'ensig mortal que es desprèn d'aquestes fulles grises, mat impreses, el paper de les quals s'estripa i que repeteixen cada dia, la cançó de l'enfadat i de l'odi a ultrança. La gent de talent els manca. Llevat d'alguns fulletons fogosos de Radetki, els editorials acides de Stoklof, és rar de trobar en les columnes soviètiques un article que, per la seva forma o les seves idees, cridi l'atenció. Les redaccions dels diaris bolxevistes són integrades per escriptors francesos, holandesos, ideòlegs bolxevistes, etc. L'ur producció comanda foli lamentable. Si, a Moscou i Petrograd, els diaris, amb molt de treball, mantenen una aparència de redacció, a les províncies ha estat una bancarrota. Heu's ací allò que dels diaris de província escriu la "Pravda", de Moscou.

"Aquests diaris, malgrat de fer diferència de format i de paper, s'assemblen tots com dues gotes d'aigua. D'aspecte i de contingut, són idènticament grisos i idènticament enutjosos. En desplegar una d'aquestes fulles, hi trobareu una mica d'"alta política", una mica d'informació per ràdio, un parell d'interminables articles sobre les "questions mundials", els atacs, pobres, pesats, són redactats per dos o tres col·laboradors incanviables. Les pàgines són plenes de no importa què i per inguaribles gràfoms, que s'inquieten perturbadament per

Full de dietari

UNA TROMPADA, NO COMPTA.

He llegit un vibrant article del nostre estimat confrare La Veu cantant que el Govern destituïra el governador civil de Girona. Em temo que aquesta confiança resultaria fallida. Què ha fet el senyor Lucie per merèixer una mesura talment dràstica? Ha agredit en "quadrells" el director d'un diari que tenia el mal costum de parlar de les qüestions del joc.

Reconeguem, en primer lloc, la impropriedat d'aquest director de diari. El joc, encara que la Constitució no ho digui, és un tema tan rel·ligiosos com el tema de les responsabilitats de l'irresponsable. No hi fa res que un home vegi amb els propis ulls el funcionament frenètic de les timbes i sàpigui de ciència certa que ni l'Estat ni el Municipi treuen cap profit material de la tolerància d'un vici pertorbador de la societat i de la família. Un home, si és prudent, ha de fer l'orni.

Altament, quina importància té l'agressió d'un governador contra un periodista després d'haver presenciat l'agressió d'un ex-president del Consell de ministres contra un general, president del Tribunal Suprem de Guerra i Marina?

La bufetada i la bastonada, dins la història política d'Espanya, fan paper tan transcendental com les lleis i els decrets—posar més—. Suprimim les trompades i no resta sinó un munt de paperam sense solta.

Es que a hores d'ara sabem gaires coses d'un primer ministre espanyol anomenat Calomarde? No en sabem sinó una! La bufetada que li va clavar la Infanta Carlota i la seva galant resposta: "Mans blanches no ofenen".

Es que de tot aquest rebombori de les responsabilitats en restarà gaire cosa? La bufetada Sánchez Guerra-Aguilera i alguna altra que potser rebria el senyor Alba o potser el senyor Prieto.

La immensa majoria de legislatures quin record deixen? El d'un escàndol—el més formidable en els annals parlamentaris—, el d'un escàndol en què els diputats s'abraonaven bastons enlaire.

No espereu la destitució del senyor Lucie per haver agredit un periodista. Si hagués tocat un vedellat, ah, ah, hores!... aleshores potser sí que el Govern acordaria de destituir-lo!

Carles Soldevilla

Amb bon sentit, o ben aconseguit, Mossèn Cinto restà mut a la premsa periòdica després de publicar-hi "Un sacerdot calumniat", fins l'any noranta set no hi tornà. Ja veurem perquè amb més braó que abans.

Venent grans dificultats, publicà el "Sant Francesch" per demostrar, d'una part, que la seva intel·ligència on res no havia minvat i seguia clara com abans, i d'altra, per remeiar la creixent misèria que patia. No obtingué per a la seva obra la llicència eclesiàstica, cosa que més endavant es repeli amb "Les flors del Calvari", gemic d'un esperit adolorit. No volem comentar aquesta abstenició; ben agraïment es comenta tota sola.

No tingué el "Sant Francesch" l'èxit que n'esperava. La premsa lliure la posà als núvols; la que li fou més afectada en la setmana de glòria, l'emortallà a la setmana de passió no dient-ne res. El públic piadós que l'hauria esgotada se n'apartà esgarriat.

Per Na Deseada Marfinez s'assabentava Mossèn Cinto de tot el que d'ell recollia en les seves relacions particulars i es murmurava pel veïnat; per alguns capellans, amics addictees, del que es deia a les sacristies. Aquesta maledicència li feia mal per dintre, encara que no ho trasllusís enfora. Suggerible com era, el seu cervell era com de cera aplanada; la ditada impresa, allí es quedava. D'aquest afer Na Deseada n'era mestra; ningú com ella intuïa el que millor podia moure en determinat sentit. Esdevenia sovint que el que aquella oblidava ell ho recordava passat temps i ho repetia com cosa seva. Tot això li omplia el cap de prejudicis sobre coses i persones que li enfosquien l'enteniment. De Vich en rebia noves que l'afegien. La difamació era allí ferotge per part d'antics amics que li giraven l'esquena i de molta gent del poble, segons consta en lletres del meu "dossier". En una d'elles, entre altres coses, es diu que regentava una casa de dones perdudes. Viure així, avui i demà, i després tornem-hi, amb sorda monotonia, no és viure si no s'és massell de mena.

Mes altres incidents li agreujaven la vida per si no n'hagués prou. La vinguda sobtada d'un creditor amb un "pagaré" vençut, comptes d'impremta no pagats, notificacions judicials d'embargament, dones que ploraven reclamant quantitats deixades de bona fe, plans de Na Deseada que no sabia com fer-ho per posar pa a taula (si fa no fa era una administradora com ell), li llatzeraven l'ànima tendra i delicada. Mal menjat i així turmentat, es comprèn que Mossèn Cinto s'esllanguís i agafés la malaltia que el portà a la mort, corts anys després, a Vil·la Joana. La seva testia, de bell contorn, abans tan dreta, li pesava enfora com la fruita plena que torça la branca d'on penja; amb la cara pansida i el cos caigut semblava que la terra el criés. Feia llastima de veure tan consirós i pensatiu, amb aquella sotana esgrogueïda i aquell mantell de voraviu esfilagrat.

Fent-se càrrec de l'estat en què es trobava, és natural que cerqués una sortida a tan tristesa situació, i de nou apel·là a la premsa, en primer lloc per defensar-se del mosquer que amb la seva murmuració el sibilava, després per rebatre la munió d'enemics que, al seu entendre, no sempre encertat, li posava paranyes, i, per últim, per posar de manifest davant dels eslavats del nostre poble (que seguia estimant-lo com sempre) la misèria que el monsumia.

Aleshores és quan escriví els memorables articles "En defensa pròpia". Alguns d'ells, com "Siti per fam", annagüa molts ulls plorosos. En altres, empaita coratjats tots els que creia enemics. Els us creïa de mala entença i els altres reu singits per la seva fantasia, fàcilment suggestible. L'escomesa li posà enfront gent de consideració que fins aleshores deixaven passar indiferents la turbonada. D'entre tots, els més benèvols el tingueren per home imprudent i fora de test; la majoria per boig rematat. L'ambient que se li creà li fou des-

favorable i el "lollol lollol tanqueu-lo!" creixia per moments. Seguí per lluir-se o per seguir el corrent, un melje, de nom Manau, no especialitzat en malalties mentals, sense veure el malalt i sense que ningú li ho demanés, publicà en un diari local un dictamen declarant a Mossèn Cinto alienat, per patir de deliri de persecucions. Res més pobre de doctrina que aquest dictamen; però l'"Agoncia Mencheta" en donà telegràficament una extracció extensa als quaranta nou diaris que servia, com si hi hagués interès en què tot Espanya sàbies que el cas Mossèn Cinto quedava definitivament resolt per la ciència.

Com sigui que la goiada de l'improvisat alienista fos valentment esmicolada pels defensors de Mossèn Cinto, es digué aleshores que altres metges de major autoritat sostenien el diagnòstic fet amb més abundos i fermes raons. Sabedor el doctor Giner i Paragades, indiscutiblement el primer dels nostres alienistes, de la trama que es parlava, convocà a casa seva la nata i flor dels especialitzats en aquest ram de la Medicina, i amb ells l'interfecte per examinar-lo de tingudament. Hi comparegué Mossèn Cinto, i preguntat i repreguntat per uns i altres de l'ecadament i managament, a tots deixava encicats amb la senzillesa del seu dir. Designat com a ponent per emetre l'informe pericial el doctor Giné, cap i mestre de la majoria dels presents, unànimement el subscriviren, publicant-se integralment per tota la premsa addicta a Mossèn Cinto. Es un treball ben raonat i traçat. En ell consta que l'home examinat és excessivament afectuós, d'escassa voluntat i de sana mentalitat; passant més aviat, conclou rotundament que en compte de patir deliri de persecucions, tot decanta a creure que es tracta realment d'un perseguit. D'aquest document seriós no se'n donà cap nova telegràficament a la premsa de fora com es féu de l'altre.

Allunyada l'amenaça d'una reclusió i quelcom millorada la situació econòmica per les caritats que arribaven en aquesta casa (malgrat la mala administració que tot ho devorava), Mossèn Cinto hauria anat tirant amb relativa placidesa si la defeció dels seus antics amics no li amargués la vida. El fugitiu de la Gleva no retrobà a Barcelona i l'ambient que hi deixà. Els entusiasmes d'altre temps s'havien esmortuït. Ni els versos vells ni els nous que treia a la llum encisaven ara la gent florçada. D'aquelles vetllades en què se li retien homenajes i ovacions, de les quals el jovent d'ara no se'n pot formar una idea pròpera més que recordant les que ha vist tribulades al nostre Guimerà, quasi no en quedava rastre ni memòria. Ho enyorava Mossèn Cinto en la solitud de la seva ànima? Jo no ho sé; mes llegint el feix de lletres que conservo d'En Pepatrax clarament es veu que ni ell ni cap felibre de la Pruvencia sabien comprendre que fins el poeta s'esvalia en ensorrat-se l'home.

El cita noms i més noms del món de les lletres catalanes i no capaix perquè sobtadament callen, no ja sobre el plet de Mossèn Cinto, sinó sobre les seves mateixes obres com si no fossin ja dignes de lloança. No s'explica perquè es fa el silenci i la tenebra a l'entorn d'un nom gloriós, com ningú no s'explicaria que no donés l'ur i el far de la costa sols perquè les onades de la mar baten amb fúria la roca damunt la qual s'aixeca. Els germans del sang del Rosselló, i de més enllà, segueixen glorificant el nostre poeta i tradueixen amb desfici les seves últimes obres; ells li fan secretament col·lectes que mensualment li giren. Què se'ls en dona que altres, amb qui les parteix, també se'n suadeixin? Ells no comprenen com a ci no es pensa així, i com que no ho comprenen, no ho creuen, i així llegim en lletres d'En Pepatrax que, fent-se rialleres il·lusions, li diu que: a la punta de la llengua el nom del poeta que els Jocs Florals guanyarà la flor natural i passa la diada del primer diumenge del mes florit i aquest nom s'oremat entre tantes altres gi-

ques. Això es repeteix tres anys seguits, i en cap d'ells el nom excels és esmentat. Pensant santament havim de creure que no n'era mereixedor.

En la vida m'he sentit les galtes roges com en Magir aquelles lletres. No és que en elles hi hagi agorri ni censura per a ningú; el que en elles hi traspuja és el sentiment que a ci no es veïassin les coses de Mossèn Cinto amb la mateixa altesa amb què es veuen des d'altà. El munt de xafarderies que a ci es prenen com elements de judici per condemnar-lo i anuar la seva personalitat, inhabilitant-lo per continuar la seva obra, més enllà del Pirencu, no fan cap ombra sobre el poeta que enallà la nostra misaga. El que ells desilgen és que en les tardanies de la vida segueixi escrivint, escrivint sempre; que el sol vagi a la posta donant a la nostra terra la llum que porta dintre sense que cap núvol la tapi. Què hi fa que el sacerdot estigui en oberta rebellió amb el seu prelat? Què hi fa que visqui o no visqui amistançat amb una dona? Què hi fa que hi esmerci els cabafes escassos amb què completa? Això és un plet entre ell i el seu bisbe en què res hi tenen que veure. Mes els nostres homes de lletres si que tenen què veure en què la policia li pertorbi l'enteniment, perseguint-lo; en què se'l vulgui tancar, en què un qualsevol el declari boig, en què se l'asseggi per fam, en què el poeta desaparegui i quedi en el seu lloc la trista figura d'un orat que ens el recordi, car ja no es tracta d'un plet particular sinó de vetllar per l'obra d'un home al qual és vol incapaçitar en el que té de més preuat i és ja patrimoni de tot un poble. I és aquest el greu pecat que cometeren amb Mossèn Cinto els Metrats que l'abandonaren riu avall. Centúries d'esclavatge els feren oblidar que els pobles que no emparen els seus homes, siguin com siguin, no són dignes de tenir-los.

Arribem a l'últim episodi d'aquesta història que té quelcom de vergonyosa. Convençut Mossèn Cinto per una llarga dolorosa experiència que de Barcelona res no en treuria per millorar la seva sort, se'n anà a Madrid acompanyat de Na Deseada Martínez. Noves documentades del que allí passà no en tinc; personalment sí que en sé quelcom; mes com que això no té cap valor prevatori, res no en diré. Poderosos influències l'ajudaren; mes tot fracassà per mostrar-se En Morgades irredueïble. El nus que no es podia deslligar, Déu el tallà. D'un atac d'assistòlia morí Na Deseada Martínez durant l'estada. Semblava que amb això el camí era obert per una reconciliació i el perdó; mes el bisbe Morgades lluità encara, i creuant-se lletres i més lletres, a la fi el nostre poeta posà la firma a l'acte de submissió que li presentaren. Per comprendre com En Morgades fou forçat, llegeixi's els següents paràgrafs d'una lletra de Fra M. E. Miguélez, monjo agustí de l'Escorial, que hi ha entre els meus documents:

"21 de febrer, 98. Mossèn Jacint Verdaguier. — Mi queridísimo amigo. Con la saya del 18 que recibí ayer, llegó otra carta del obispo de Vich contestando "bruscamente" a la carta mía de seis pliegos, y dándome la noticia de haberse terminado "todo" con el beneficio de que usted me había. Mil veces alabado sea el Señor! — No quiero contestar a esa carta del obispo, porque si lo hiciese quizá se deslizará algo la pluma. Es una rociada contra mí, al mismo tiempo que me da las gracias por lo que trabajé; pero lo dice de tal manera que ofende. Parece que dicho señor obispo no puede vivir sin reñir con alguien; pero, que no en vano soy agustino, tengo bastante "correa" para esas cosas. Lo que yo he hecho es conservar esta carta (en los documentos del asunto), que retrata de cuerpo entero al hombre que la escribió."

Després de la mort de Mossèn Cinto rebí del susdit fra Miguélez una lletra que malhauradament no conservo per passar-me'n (qui podria preveure que vingria un dia que la necessités, en la qual en diu que)

La situació d'Alemanya

(del nostre enviat especial)

Tota la vida d'Alemanya està avui posada sota aquest fet: El govern de Kuno, per mantenir la resistència a la conca de la Rühr ha fet préstecs enormes als industrials. Amb aquests diners, els industrials han pagat el jornal del sobrer, i així han assegurat la resistència passiva. Aquests préstecs han estat fets a termini, a solxanta, a noranta dies. Ara bé. En el transcurs del termini dels préstecs, els industrials fan baixar el març. La qual cosa vol dir que quan arriba l'hora de liquidar els préstecs, l'Estat rep una quantitat nul·la. I això, no perquè els industrials no tornin rigorosament la quantitat que els deixa l'Estat; sinó perquè aquests la quantitat, en el transcurs del termini concedit, ha perdut el seu valor d'adquisició. La quantitat del préstec, tenia, fa noranta dies, en el moment de tractar-lo, un valor d'adquisició, possem per cas, de mil, mentre que en el moment de la liquidació amb prou feines té un valor de deu.

Aquesta és la gran troballa de la indústria alemanya. Tota la vida d'Alemanya està influïda per aquest fet. Jo pago per la meua habitació dos cents mil marcs al dia. El tracte el vaig fer dilluns passat, és a dir, quan dos cents mil marcs en costaven dues pessetes. A la fi de la setmana liquidaré el meu compte. Però a la fi de la setmana, s'haurà produït un fet extraordinari. El març haurà baixat. El dissabte, abans de passar comptes amb el propietari del meu hotel, per tenir dos cents mil marcs, n'hauré prou amb una pesseta. De manera que jo hauré dormit tota la setmana a mitja de preu.

El propietari del meu hotel, pel seu cantó, també fa el que pot. Per un cantó tracta el lloguer de la seva casa amb el propietari, el dia primer, i paga el lloguer el dia trenta. Paga, per tant, cinc, deu, quinze vegades menys del que hauria de pagar, perquè en aquests trenta dies, el març ha perdut cinc, deu, quinze vegades el preu que tenia el dia primer. Amb el personal de l'hotel, aquest home fa el mateix joc. Tracta el sou dels cambrers el dilluns i els paga el dissabte. En aquest temps, el març, val la meitat, de manera que els cambrers li han donat, gratuïtament, la meitat del seu esforç.

Alemanya es podria comparar avui a una cadena de gent que es roba mútuament. Tothom roba per un cantó i es deixa robar per l'altre. Un viure així seria un viure ideal si es pogués equilibrar el que es pot robar amb el que es poden robar. Però aquest equilibri és impossible. Una gran part dels alemanys pot robar, per un valor de deu, però, en canvi, és robada per un valor de cent, de mil.

Després de Viena, la ciutat que hi ha més banquers del món, és Berlín. Es troba una banca a cada cantonada. Els banquers només tenen, en realitat, una finestreta oberta, la del canvi de monedes estrangeres. Davant de cada finestreta d'aquestes, hi ha indefectiblement una cua. La gent es proveeix de marcs per les necessitats diàries. Qui amb el seu dòlar, qui amb un bitllet de deu xillings, qui amb un de vint-i-cinc pesetes. L'ideal d'aquesta gent seria canviar un segon abans de comprar qualsevol cosa. El Regidor ja ha comprés que aquesta gent de la cua és la gent veritablement afortunada de Berlín. Aquesta gent compra el març segons la darrera cotització; i com que el preu de les coses camina més poc a poc que el preu del març, resulta que viu quasi de franc. Benaventurat qui pot fer cua a les banques de Berlín!

La gent que pot fer cua té el noranta non per cent de possibilitats de robar i només una petita possibilitat d'ésser robada. La gent que no pot fer cua és la que deiem més amunt: la que pot robar estirant-ho molt per un valor de deu i la que es roba per un valor de cent, de mil. La qual cosa vol dir que si Alemanya és una cadena, hi ha al capdavant de la cadena un assa dels cops.

De la mateixa manera que l'ur Stinnes és el tipus de l'alemany que no pot ésser robat, hi ha un tipus genèric d'alemany que no pot deixar d'ésser robat. Aquest tipus genèric és l'home que viu d'un jornal, l'assalariat, l'assalariat és a Alemanya, el gran ase dels cops. L'empleat, l'obrèr, tothom que té l'activitat llogada, dona, almenys, la meitat del seu esforç gratuïtament. El Regidor ja ho començà prenent els jornals s'apugen més lentament que els preus de les coses; els preus de les coses i els jornals estan sempre desequilibrats. Això vol dir que el pressupost d'un assalariat, a Alemanya, està sempre en déficit i, per tant, que hi ha un marge de guany, sobre la mà d'obra, fantàstic. El joc que hem explicat del propietari de l'hotel amb els seus cambrers, és la mateixa vida d'Alemanya, és una cosa, completament generalitzada.

Sovint es discuteix, a tot arreu, si a Alemanya hi ha misèria. Diguem-ho clar. A Alemanya, mai els rics havien estat tant rics com ara i els pobres tant pobres com ara. L'obrèr alemany, l'empleat alemany, és segurament l'assalariat del món que porta una vida més miserable, estreta i petita. En canvi, el capitalisme alemany ha arribat a un grau d'activitat torbador, fantàstic. Les coses són clares: el sacrifici el fan exclusivament els uns a favor dels altres. I veient sobre el terra reny la quantitat i la qualitat d'aquest sacrifici jo m'atreveiria a dir que mai Alemanya havia estat tant prussificada com ara. Si no fos el plany de la "Bandera Vermella", el diari comunista que és l'únic d'Alemanya que diu la veritat, semblaria haver perdut aquest poble, el sentiment de la moral i de la justícia.

Josep Pla

Berlín, agost.
El segon article es titularà: La revolució s'ha ajornat."

La situació a Europa

A conseqüència de la desconfiança produïda al Reichstag pel discurs del canceller Kuno, han circulat rumors de crisi. La promesa ataca especulativa els milions de Finances i d'Economia pública.

El Govern britànic s'ocuparà de la redacció de la nova resolució de la Comissió. Els grups conservadors insisteixen en el manteniment de la intel·ligència amb França.

R. Turro

FINANÇES I COMERC

COTITZACIONS DEL DIA 9 D'AGOST DE 1923

BORSI MATI				BORSI NIT				DIVISES ESTRANGERES				BORSA DE MADRID				BORSA DE PARIS				CANVI DE L'OR				MERCAT DE COTONS				
Nord.	104.35	104.35	104.35	Nord.	104.35	104.35	104.35	Francia.	117.90	117.90	117.90	Interiors.	117.90	117.90	117.90	Londres.	117.90	117.90	117.90	Monedes or Alfons.	117.90	117.90	117.90	Tanca anterior.	117.90	117.90	117.90	117.90
Alcant.	104.35	104.35	104.35	Alcant.	104.35	104.35	104.35	Subsols.	117.90	117.90	117.90	Amortizable 4 0/0.	117.90	117.90	117.90	Espanya.	117.90	117.90	117.90	" " " "	117.90	117.90	117.90	Obertura.	117.90	117.90	117.90	117.90
F. C. Metropol.	104.35	104.35	104.35	F. C. Metropol.	104.35	104.35	104.35	Aliments.	117.90	117.90	117.90	Exterior 4 0/0.	117.90	117.90	117.90	Holanda.	117.90	117.90	117.90	" " " "	117.90	117.90	117.90	Segon telegrama.	117.90	117.90	117.90	117.90
Colonial.	104.35	104.35	104.35	Colonial.	104.35	104.35	104.35	Carbóns.	117.90	117.90	117.90	Banc Esp. de Crèdit.	117.90	117.90	117.90	Itàlia.	117.90	117.90	117.90	" " " "	117.90	117.90	117.90	Tanca.	117.90	117.90	117.90	117.90
BORSA TARDA				BORSA DE LONDRES				BORSA DE MADRID				BORSA DE PARIS				CANVI DE L'OR				MERCAT DE COTONS				MERCAT DE COTONS				
Nord.	104.35	104.35	104.35	Nord.	104.35	104.35	104.35	Francia.	117.90	117.90	117.90	Londres.	117.90	117.90	117.90	Monedes or Alfons.	117.90	117.90	117.90	Tanca anterior.	117.90	117.90	117.90	Tanca anterior.	117.90	117.90	117.90	117.90
Alcant.	104.35	104.35	104.35	Alcant.	104.35	104.35	104.35	Subsols.	117.90	117.90	117.90	Espanya.	117.90	117.90	117.90	" " " "	117.90	117.90	117.90	Obertura.	117.90	117.90	117.90	Obertura.	117.90	117.90	117.90	117.90
F. C. Metropol.	104.35	104.35	104.35	F. C. Metropol.	104.35	104.35	104.35	Aliments.	117.90	117.90	117.90	Holanda.	117.90	117.90	117.90	" " " "	117.90	117.90	117.90	Segon telegrama.	117.90	117.90	117.90	Segon telegrama.	117.90	117.90	117.90	117.90
Colonial.	104.35	104.35	104.35	Colonial.	104.35	104.35	104.35	Carbóns.	117.90	117.90	117.90	Itàlia.	117.90	117.90	117.90	" " " "	117.90	117.90	117.90	Tanca.	117.90	117.90	117.90	Tanca.	117.90	117.90	117.90	117.90
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA				DEUTES DE L'ESTAT				OBLIGACIONS FERRO-CARRILS				OBLIGACIONS FERRO-CARRILS				AIGUA, GAS I ELECTRICITAT				ACCIONS				ACCIONS VARIES				
Empreses 1014.	73.50	73.50	73.50	Interior 4 % A.	73.50	73.50	73.50	Villabona 4 %.	73.50	73.50	73.50	Manresa 4 %.	73.50	73.50	73.50	C. Fluid. Elect. 6 %.	73.50	73.50	73.50	Banc d'Espanya.	73.50	73.50	73.50	C. Grif. Tabac.	73.50	73.50	73.50	73.50
C. C. Metropol.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	C. Mail. Elect. 6 %.	73.50	73.50	73.50	Banc de Catalunya.	73.50	73.50	73.50	C. Transatlantica.	73.50	73.50	73.50	73.50
DIPUTACIO DE BARCELONA	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Maestros 4 %.	73.50	73.50	73.50	Credit i Docks.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
Emp. 0.000.000.	73.50	73.50	73.50	Exterior 4 % A.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	C. Grif. Elect. 6 %.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 5.000.000.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Trasatlantica 4 %.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 10.000.000.	73.50	73.50	73.50	Amortizable 4 % A.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Urgel 4 %.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 15.000.000.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Reg. de l'Ebre 4 %.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
AJUNTAMENT DE BARCELONA	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	F. d'Obrers 4 1/2 %.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
Emissió 1903.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	C. C. i. A. 5 %.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1904.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	U. E. P. 5 %.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1905.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	St. O. de Recs 6 %.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1906.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Castell. de.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1907.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Extremadura.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1908.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Blanca extra.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1909.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Blanca corrent.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1910.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Blanca de.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1911.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Extremadura.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1912.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Blanca de.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1913.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Extremadura.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1914.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Blanca de.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1915.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Extremadura.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1916.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Blanca de.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1917.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Extremadura.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1918.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Blanca de.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1919.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Extremadura.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1920.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Blanca de.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1921.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Extremadura.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1922.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	Blanca de.	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	" " " "	73.50	73.50	73.50	73.50
" 1923.	73.50	73.50	73.50	" " " "																								

ELS ASSAIGS SOCIALISTES

LA VIDRERIA D'ALBI

Recordem que en els anys immediatament anteriors a la gran guerra, l'organisme socialista francès "L'Humanité", dirigit aleshores per Jean Jaurès, s'ocupava sovint dels conflictes de la vidreria d'Albi. L'evolució desfavorable d'aquesta empresa, que constituïa un assaig d'organització socialista, era com una espina clavada al cor dels prohoms obreristes. Amb la signatura de Jaurès publicà "L'Humanité" alguns articles on es traspuava l'amarga desillusió pel resultat mediocre d'una idea nobilíssima.

Nosaltres pensem que la història de la vidreria d'Albi pot donar una excel·lent documentació per judicar la vàlua pràctica de les teories socialistes. Allò és com un món en petit. La vidreria albigesa, en el curs dels vint-i-vuit anys de la seva existència, ha ofert una imatge reduïda de les qüestions econòmiques, tècniques, morals i psicològiques que hi ha en el fons de la denominada qüestió social. I qualsevol home que tingui oberts els ulls i l'enteniment i que pugui esquivar les boires del dogmatisme i del partidisme, sentirà, en conèixer la història de la vidreria, la fribada del dubte respecte a la virtut que pugui tenir el col·lectivisme aplicat a l'organització del treball.

L'assaig d'Albi ha estat un fracàs. El navili no ha naufragat del tot, però ha sofert considerablement en el viatge i es troba en condicions gens satisfactòries. La vidreria va fundar-se l'any 1895, a conseqüència de la vaga de Carmaux. Van ésser acomiadats aleshores 380 obrers vidrers; i amb l'ajuda dels Sindicats i les Cooperatives crearen una vidreria obrera.

Ja no tenien patró, ja no es laven subjectes al capitalisme. Començava per als antics vagues una vida nova, una organització nova, que si no s'avenia del tot amb l'ideal socialista, s'hi acostava molt. Han passat els anys, i després d'una

sèrie de dissensions i de vagues, avui els obrers estan contents de la direcció i de la gerència, i aquestes ho estan dels obrers. En repetides ocasions Jean Jaurès havia pronunciat i havia escrit severes paraules de censura per la conducta dels vidrers albigesos.

El fracàs de l'assaig d'Albi no és prou per demostrar definitivament la impossibilitat del règim col·lectivista. Tanmateix, d'altres assaigs semblants han tingut la mateixa sort, o una sort pitjor. Hi ha alguna garantia que l'assaig en gran de la doctrina marxista tingui un resultat millor que els assaigs en petit? L'actual exemple de Rússia decanta la contesta cap a la negativa.

Es veritat que el règim de la vidreria d'Albi no és completament col·lectivista. És híbrid. Però la part de capitalisme que conté ha estat respectada perquè els directores i els gerents de l'empresa no s'han atrevit a la implantació del col·lectivisme total, segurs per endavant de la impossibilitat de l'èxit. Darrerament s'ha celebrat una assemblea general dels accionistes—que són els Sindicats i les Cooperatives—i en tractar-se de resoldre la divergència entre els obrers manuals i els directores, l'Assemblea s'ha decidit pels últims. Davant d'aquesta resolució, els obrers han acordat, una altra vegada, apellar a la vaga.

No serà el cas de la vidreria d'Albi un nou índex que l'orientació seguida pel proletariat des de la passada centúria és fonamentalment equivocada? Nosaltres creiem que el règim social històric, tot tendint a la igualtat i a la justícia, és encara molt desigual i molt injust. Però cada dia dubtem més que els camins que avui segueix el moviment obrer puguin portar a la societat humana més igualtat i més justícia, i sobre tot més prosperitat.

A. Rovira i Virgili

ALS EE. UU.

L'enterrament de Mr. Harding El dol a Washington El cadàver és traslladat a Marion

Els propòsits de M. Coolidge

Washington, 9.— Ahir al migdia arribà el tren que conduïa les despulles del president Harding, trobant-se a l'estació el president Coolidge i els membres del Gabinet. El fèretre fou col·locat damunt d'un armó d'artilleria, organitzant-se el següent, posant-se en camí al so d'una marxa fúnebre executada per una banda de l'armada mentre la cavalleria presentava les armes.

Tot el trajecte fins a la Casa Blanca estava atestat de públic, i en moltes cases s'ostentaven domassos negres. Des de la Casa Blanca, on foren col·locades corones sobre el fèretre, aquest fou traslladat al Capitoli.

A l'angle de l'avinguda de Pensilvània 2.000 nois de les escoles, vestits de blanc, han entonat el càntic "més aprop teu, Déu meu", celebrant des de la catàstrofe del "Titanic", i s'han ategit al següent, precedits d'una immensa creu de flors.—Radio.

L'ENTERRAMENT

Washington, 9.— Ahir oficial el servei religiós i se celebraren les últimes cerimònies a la cripta del Capitoli, a honor del president Harding. Per davant del fèretre desfilaron milers de persones.

Després fou traslladat el cadàver, en mig d'una immensa multitud, al tren que el conduïa a Marion. Formaven el següent, en primer terme, el senyor Coolidge i els ministres i senadors.

En sortir el tren dispararen salves els canons dels vapors.—Havas.

LES INTENCIONS DE MR. COOLIDGE

Washington, 9.— No entra en les intencions del president Coolidge convocar el Congrés en legislatura extraordinària. No es decidirà a fer-ho més que en el cas que s'agudís la qüestió del combustible i exigís la col·laboració del Parlament.

El nou president ha celebrat una llarga entrevista amb diversos senadors respecte dels problemes de política internacional. La qüestió de la participació dels Estats Units en el Tribunal Internacional de Justícia sembla ocupar especialment la seva atenció.

S'afirma als cercles ben informats que el president Coolidge prosseguirà la política dels seus antecessors.—Radio.

DE PORTUGAL

ELS CONTRACTES D'INQUILINAT

Lisboa, 9.— El Senat ha aprovat un projecte de llei relatiu als contractes d'inquilinat.—Havas.

NOUS CAVALERS DE LA LEGIÓ D'HONOR

París, 9.— Han estat nomenats Cavallers de la Legió d'Honor els senyors Chateaufort, cònsol de França a Bilbao; Simon, cònsol de França a Alacant; Querry, agent consular a Santander; Andree, enginyer cap de la companyia de ferrocarrils de M. S. A.; Nanzy, enginyer de la dita companyia; i el senyor Balmayra, subdit espanyol a París i president del Comitè Català de la dita capital, i el director del Liceu francès de Madrid, senyor Didur.—Havas.

A FRANÇA HAN TINGUT 44 GRAUS A L'OMBRA

Toulouse, 9.— L'observatori de Toulouse ha registrat la temperatura més elevada que s'hagi notat mai a França. Ahir, a la una de la tarda, el termòmetre marcava a la sombra 42 graus i a dos quarts de quatre arribava al seu màxim de 44 graus. La temperatura més elevada coneguda fins ara a França era de 42 graus i nou dècimes a Montpeller.—Radio.

LES REPARACIONS

La decepció produïda pel discurs del Canceller al Reichstag ha fet circular rumors de crisi

EL DEUTE FLOTANT DEL REICH ES DE QUATRE BILIONS DE MARCS

La nota que Anglaterra enviarà avui a París acusa bon desig de mantenir bones relacions amb França

LA PREMSA ALEMANYA ATACA DURAMENT EL GOVERN DE CUNO LA PREMSA ANGLESA ES MOSTRA FAVORABLE A L'OcupACIO FRANCESA DE LA RUHR

COMPLEMENT DE LES DECLARACIONS DEL CANCELLER AL REICHSTAG

Berlín, 9.— El canceller Cuno, tractant ahir al Reichstag de la política descontrolada pel Govern alemany, que fins ara després d'esser sol·licitat el problema de les reparacions podria procedir-se al sanejament de les finances a condició, però, que les càrregues que s'imposin a Alemanya pel dit concepte siguin suportables per l'economia del país.

El canceller exposà el seu programa, en el qual figura l'emissió d'un emprèstic interior, l'establiment de nous impostos, per a la percepció dels quals prendrà com a base valors constants.

Finalment afirmà que el Govern del Reich es trobava disposat a mantenir cost el que cost l'ordre constitucional a Alemanya i que en vista que la pau i la conciliació semblen imposibles en les circumstàncies actuals, el Reich prosseguirà la lluita empresa contra la política dels aliats.

EL DEFICIT DEL REICH

A continuació el ministre de Finances declarà que el deute flotant del Reich pujava a quatre bilions de marcs, acusant França d'esser la causa, amb la seva actitud intransigent, de la situació que travessa Alemanya, atuda soba el pes d'un enorme déficit.—Havas.

DESPRES DEL DISCURS DEL CANCELLER : DECEPCIO AL REICHSTAG O RUMORS DE CRISI

Berlín, 9.— El discurs pronunciat ahir al Reichstag pel canceller Cuno ha causat profunda decepció al Parlament alemany.

A la tarda, als passadissos del Reichstag circulaven nous rumors de crisi ministerial.

Els periòdics del matí dirigeixen atacs al ministre de Finances i al d'Economia pública.

El "Tageblatt" diu que és indispensable que siguin retirats els directores del ministeri de Finances i del Banc de l'Imperi.—Havas.

CONSELL DE MINISTRES ANGELES : EL PROJECTE DE LA NOVA NOTA A FRANÇA

Londres, 9.— Avui se celebra el Consell de ministres. Es creu que el ministre d'Afers estrangers presentarà el projecte de comunicació al Govern francès, el qual hi serà lliurat el dia 10 de l'actual.

Tots els ministres estan conformes amb l'esperit del dit document.—Havas.

Londres, 9.— Sembla que en el projecte de comunicació que ha de trametre's a França s'expressa principalment el desig de continuar els "pour-parlers" amb la dita nació, i serà publicat junt amb altres documents a principis de l'entrant setmana.

El Govern romandrà amb bones disposicions per examinar la qüestió de la seguretat de França, acudint, si és precis, a l'establiment d'un pacte reciproc.

No obstant, no es farà esment d'aquest assumpte en el projecte de comunicació.

Els grups conservadors de les principals capitals del Regne Unit insisteixen en el manteniment de l'Entesa.

En un discurs pronunciat a Cambridge, el senyor Ayland, ex-president de les Federacions industrials britàniques, ha declarat que França havia d'esser indemnitzada, i que Anglaterra havia de sostenir-la en el seu dret, afirmant que Alemanya podia pagar les reparacions ara més que mai.—Havas.

EL PROJECTE DE CONTESTA A FRANÇA EXIGIRIA LA CELEBRACIO DE DOS O MES CONSSELLS

Londres, 9.— L'Agència Reuters creu saber que el Consell de ministres que s'ha reunit aquest matí ha examinat el projecte de contesta a França, projecte, l'aprovació definitiva del qual exigirà la celebració de dos o més Consells.—Havas.

BELGICA PROPOSA UN ACORD ALS GOVERNS DE PARIS I LONDRES

París, 9.— L'"Excelsior" publica un despatx del seu corresponent a Brusselles, dient que el Govern belga sembla que proposarà als de París i Londres un acord, de conformitat amb el qual,

Primer: Alemanya pagaria tots els danys materials causats a França i Bèlgica.

Segon: Anglaterra anul·laria els deutes interaliats.

I tercer: Es reintegraria Anglaterra per mitjà de pagaments fets per Alemanya, de les quanties que ella hagués de pagar als Estats Units.—Havas.

MR. BALDWIN, PASSI EL QUE PASSI, INSISTIRIA EN QUE ALEMANYA HA DE PAGAR

Londres, 9.— El "Times" escriu: "Quan el Gabinet es reunís de nou, el primer ministre tindrà informacions tramessos de tots els punts del país a l'Oficina central Unionista respecte de l'actitud dels partidaris del Govern. La característica d'aquestes comunicacions és una gran inquietud respecte del punt dels esdeveniments, però s'hi nota el lleue considerable causat pel fet que Mr. Baldwin, passi el que passi, insistirà que Alemanya ha de pagar."—Radio.

LA CRISI ALEMANYA EL BANO D'HAMBURG PLEGA LES TARIFES POSTALS SERAN QUINTUPLICADES

Berlín, 9.— A conseqüència de la penúria de numerari, gran nombre de cases de comerç s'han vist en la impossibilitat de pagar els seus als obrers.

Ha tancat les seves portes el Banc d'Hamburg.

Les tarifes postals seran quintuplicades a partir del dia primer de setembre vinent.—Havas.

LORD CURZON CAP A PARIS : NO S'ENTREVISTARÀ AMB NINGU

París, 9.— El ministre d'Afers Es-

trangers britànic, lord Curzon, arribarà a aquesta capital demà, divendres, a la tarda.

El dissabte al matí sortirà amb direcció a Bagnolles d'Orne, per realitzar una cura.

No és probable que s'entrevisti amb el president del Consell francès.—Havas.

EL RECORS DELS DIRECTORS DE LES FABRIQUES KRUPP HA ESTAT REBUTJAT

París, 9.— El Tribunal de Casació ha rebutjat el recurs interposat per Krupp von Bohlen i altres directores de la fàbrica Krupp, d'Essen.—Havas.

ELS IMPOSTOS A ALEMANYA

Berlín, 9.— De conformitat al projecte de llei fiscal presentat al Reich, l'avenç legal exigible per a l'any 1924 dels que estan sotmesos a l'impost d'utilitats i a l'impost sobre societats es fixarà en una quantia igual a la fixada per dit concepte l'any 1922, però amb un augment del 300 per 100 en el d'utilitats i del 450 per 100 en el de societats.—Havas.

AVUI SERA TRAMESA A FRANÇA LA RESPOSTA ANGLESA

Londres, 9.— La resposta britànica a la nota de França, de 30 de juliol, serà tramesa demà a París.—Radio.

COMENTARIS DE "LE TEMPS"

París, 9.— Comentant la resposta d'Anglaterra que arribarà demà a París, "Le Temps" diu que el Govern anglès demostra en la mateixa tres punts: La qüestió de l'ocupació de la Ruhr, la crisi econòmica i la necessitat d'evitar incidents amb França.—Radio.

UN PARAGRAF DEL DISCURS DEL CANCELLER, DIRIGIT ALS COMUNISTES

Berlín, 9.— En el discurs pronunciat pel canceller Cuno al Reichstag, digué aquest dirigint-se als comunistes:

Creo que no és aquest el moment perquè ens fiquem en lluites intestines. No heu de fer-vos il·lusions; la República és forta i dintre el prestigi de la República estic disposat a servir el meu país. Si tinc la confiança d'aquest següent governant, si no me n'arribaré.—Radio.

ELS CONSERVADORS ANGELESOS ESTAN PER FRANÇA

Londres, 9.— El Govern ha realitzat actives gestions prop dels diputats conservadors per conèixer l'opinió respecte de la qüestió de les reparacions.

Sembla que la opinió dels conservadors ha resultat favorable a l'actuació de França.—Radio.

COMENTARIS AL DISCURS DEL CANCELLER : LA PREMSA ALEMANYA

Berlín, 9.— La premsa d'aquesta capital fa llargs comentaris sobre el discurs pronunciat pel Cancellier Cuno.

El "Vorwaerts" i la "Rote Fahne" dirigeixen violentíssims atacs al canceller alemany.—Radio.

A TURQUIA

El Govern ha acordat que els estrangers puguin entrar lliurement a Constantinoble

S'exceptuen els grecocristians

Constantinoble, 9.— El Govern ha acordat que en el succeïssin tots els estrangers amb exclusió dels cristians grecs, puguin entrar a Constantinoble sense necessitat d'obtenir prèvia autorització, si bé amb la condició de portar un passaport visat pels Consolats turcs o per les Missions encarregades de vetllar pels interessos turcs a l'estranger.

Es fan però reserves per als súbdits dels Estats que hagin imposat restriccions als súbdits turcs en llurs respectius territoris.

No seran admesos a entrar a Turquia:

Primer— Els armenis emigrats de Cilícia i de les províncies orientals.

Segon— Els grecs que han d'esser canviats per turcs.

Tercer— Els turcs que hagin adoptat qualsevol nacionalitat.

Hi ha el propòsit d'estudiar la conveniència de deixar en llibertat tots els estrangers per tal que puguin viatjar per Anatòlia.

ELS CERQUES POLITICS ALEMANYES

Berlín, 9.— Als cercles polítics es fan molts comentaris a l'entorn del discurs del Cancellier Cuno, pronunciat al Reichstag.

Ha causat gran impressió l'afirmació del Cancellier, segons la qual no han de tenir-se esperances, puix no pot esperar-se'n res de la intervenció d'Anglaterra en la qüestió de la Ruhr.

Als cercles polítics es comenta amb optimisme l'afirmació que França no ha obtingut a la Ruhr més que una cinquena part del que pensava obtenir i la confirmació que la crisi de proveïments estava quasi bé vençuda.—Radio.

ALS CERQUES POLITICS ANGELESOS

Londres, 9.— Comentant el discurs del Cancellier alemany, es deia avui als cercles polítics que l'esmentat discurs hauria causat decepció a l'opinió alemanya, tota vegada que s'hi ha puntualitzat clarament l'actitud d'Anglaterra respecte les qüestions pendents.

ELS DE LA PREMSA FRANCESA

El "Times", per la seva part, fa constar que l'oposició d'Anglaterra en la qüestió de l'ocupació de la Ruhr ha estat sempre exagerada amb intenció pels alemanys.—Radio.

París, 9.— Comentant el discurs del canceller, diu "Le Petit Parisien":

"Digui el que vulgui el doctor Cuno, a Alemanya s'està més cansat cada cop de la política de resistència, la qual no pot conduir més que a la ruïna i al caos."

"Le Gaulois" observa que la negativa del canceller a renunciar a la resistència passiva en el moment en què tots els aliats es concentren per exigir la seva cessació, és un gran manament que palesa un cop més la manca de psicologia entre els deixebles de Bismarck. Alemanya proclama el seu esplèndid isolament. Deixem-la extrañar-se en les seves quimeres. Ja es despatxarà, no ens corre pressa.

El canceller desitja que la resistència passiva es perllongui. No ens quedarem per això. El discurs del senyor Cuno haurà servit almenys per aproximar Anglaterra i França i facilitar les negociacions ulteriors.

Darrera hora DE BARCELONA

MES REGISTRES I DETENCIONS

Des de les primeres hores de la nit s'ha observat novament que la policia es lliurava a actives recerques, sobretot entre la gent fixada. Han estat detinguts uns vint individus de mala nota.

Sembla que en l'acarament a què han estat sotmesos alguns dels detinguts com a presumptes autors dels darrers robatoris, tres d'ells han estat ben reconeguts pels mossos i empleats de l'Arrendatària de Contribucions com formant part de la banda que cometé la malifícia.

En els centres oficials es neguen, però, a donar cap notícia relacionada amb les detencions practicades i el resultat de les diligències.

A MATENEU NACIONALISTA "LIBERTAT"

Ahir, a les deu de la vetlla, va tenir lloc a l'estatge d'aquesta patriòtica entitat del carrer de Rocafort, la darrera de la sèrie de conferències, parlant En Rovira i Virgili sobre "Les forces polítiques de Catalunya".

El local estava ple de gom a gom, presidint En Tomàs Iduar-

te i assistint-hi l'ex-candidat a la Mancomunitat pel districte, senyor Nougues, i el professor de l'Escola Normal de Lleyda En Jesús Sano i Poo.

El conferenciament desenvolupà bellament el seu tema i fou xaradorosament aplaudit.

Per haver acabat molt tard a l'informació extensa d'aquesta conferència.

REUNIO DE FUTBOLISTES

Anit passada se celebrà l'anunciada Assemblea dels Cercles que constitueixen el "provincial" de la Federació Catalana de Futbol.

Per una gran majoria quedaren elegits els clubs següents, per formar part del Comitè Directiu, la meitat del qual es renovava:

Vicepresidència: Avenç de l'Esport.

Secretaria: F. C. Barceloní.

Comptaduria: F. C. Andreuenc.

Vocal: Club Deportivo Júpiter.

Delegat del "Provincial" al Regional: F. C. Vilassar de Mar.

En escriure aquestes notes l'Assemblea continuava tractant afers d'interès local.

DE L'ESTRANGER

ELS MOROS DE FILIPINES

Manila, 9.— El combat sostingut contra la policia insular han resultat morts 50 moros.—Havas.

LA PUBLICITAT Núm. 3

xi que el glaç hagi baixat. Soc aquí amb unes belgues que vénen a comprar pel·leteries als salvaiges; començarem a pujar tot seguit que es vegi l'aigua clara, i si acampem prop de la vostra terra, damunt de les cascades, aniré una nit a vetllar.

—Molt bé, Francesc; hom l'esperarà.

Els verns formaven una llargua garriga espessa al llarg del riu Peribonka; però llurs branques despullades no amagaven la cascada abrupta del ribatge, ni la vasta planúria d'aigua glaçada, ni el llindar ombrívol del bosc que estrenyia de prop l'altra riba, no deixant entre la desolació apretada dels grans arbres drets i la desolació nua de l'aigua agromollada més que alguns camps estrets, sovint encara sembrats de soques, tan estrets, en veritat, que semblaven escanyats sota el puny del país salvatge.

Per a Maria Chapdelaine, que mirava totes aquestes coses distretament, no hi havia llurs res de desolació, ar de temible. No havia conegut mai sinó aspectes com aquells d'octubre a març, o bé d'altres encara més esborrats i més tristos, més allunyats de les cases i dels conreus; i adhuc tot el que la

voltava aquell matí li aparegué tot d'una endoleït, humilnat per un consol, per quèlcom de preuós i de bo que ara podia esperar. Polser és que la primavera arribava... o potser era proximitat d'un altra mena de joia que venia envers ella sense deixar endevinar el seu nom.

Samuel Chapdelaine i Maria anaren a dinar amb la seva parenta Azalma Larouche, a casa de la qual havien passat la nit. Llavors hi havia amb ells només la llur hostessa, vídua des d'alguns anys, i el vell Wazari Larouche, son cunyat. Azalma era una dona vulgar, amb un perfil indecis de criatura, que parlava molt de pressa i gairebé sense alurar-se, tot preparant el menjar a la cuina. De tant en tant, s'alzava i s'asseia davant dels visitants, més que per reposar, per donar una importància especial al que anava a dir; però ben aviat l'amaniment d'una menja o la disposició dels plats a taula reclamava la seva atenció i el seu monòleg prosseguia entre soroll de vaixelles i de cascades sense acabar.

La sopa de peixos va ésser servida a les vint-i-cinques. Tot menjant, els dos homes parlaren de l'avenç de lurs terres i de l'estat del glaç a la primavera.

—Encara podreu travessar a la tarda, —digué Wazari Larouche— però us vindrà just i complet que sereu, si ja no fa, els últims. El corrent és molt fort sota la cascada, i ja van tres dies que plou.

—Tot hom diu que hi ha glaç per estona, —replicà la seva cunyada. Podem ben bé dormir tots dos aquí, aquesta nit, i després de sopar, els joves del poble vindran a passar la vetllada. És just que Maria es diverteixi una mica abans no us la enduguem allà dalt, al bosc.

—Ja s'ha divertit prou a Saint-Prime, amb vetllades de cant i de jocs, gairebé cada nit. Vos rememorem, però iré a junyir de seguida després de dinar, per tal d'arribar llavors a bona hora.

El vell Wazari Larouche parlava del sermó del matí, que havia trobat convincent i bonic; després d'un interval de silenci, demanà bruscament:

—Havíeu out?

La seva cunyada, estranyada, va mirar-lo un moment i va acabar per comprendre que demanava pràcticament el mateix.

—La vostra bomba, va bé?

Això volia dir que no hi havia aigua a taula. Azalma va aixecar-se per anar-ne a cercar, i a

la seva esquena, el vell va fer a Maria Chapdelaine unullet fatallós.

—Li conto això amb paròboles, —va xiuxiuejar.— És més polític.

Dels últims robatoris

La quantitat robada a l'Arrendatària de Contribucions passa de vuitanta vuit mil pessetes

Sembla que han estat detinguts alguns individus de la banda

Els establiments bancaris seran vigilats per forces de l'exèrcit

EL DE L'ARRENDATÀRIA DE CONTRIBUTIONS

Els empleats de la casa ja asserenats i trefets de la desgradiada impressió que varen rebre, pogueren deducir-se a llurs tasques d'arquer i comprovació del que s'havien emportat els lladres. Finalment sembla que s'ha pogut comprovar que la quantitat robada és d'un 88.231 pessetes, puix una hora abans de realitzar-se l'assalt s'havia fet un fort ingrés al Banc, amb el qual no s'havia comptat en els primers moments de confusió.

L'esmentada xifra estava assegurada per una Companyia.

Ha corregut la versió que unes dones havien facilitat la preparació del cop, però no s'ha pogut treure res en clar del fonament d'aquest rumor.

Com ja vàrem indicar ahir, l'activitat de la policia després d'ocorregut el fet fou molt gran. Es practicaren nombrosos registres i a la "Jefatura" Superior foren conduïts més de 60 detinguts preventivament, els quals en sa majoria, ahir a la tarda foren conduïts al local de la Receptadora de Contribucions amb objecte de confrontar-los amb els empleats que foren víctimes de l'atracament.

REGISTRES I DETENCIONS

En un registre practicat al local del Ram de la fusta del Sindicat Unió, foren detinguts:

Joan Garcia Oliver, del qual hi ha als arxius de la policia antecedents molt greus, essent un dels terroristes de més anomenada.

Sebastià Flor Monfort, també considerat com a terrorista, estant reclamat per l'autoritat militar com a desertor del batalló de caçadors d'Alfons XII.

Alexandre Escasó Abadía, pitoler i germà d'un sindicalista processat per agressió a l'autoritat.

Pere Esteve Vilalta, detingut algunes vegades per fets terroristes.

Alfons Miguel Martorell, reclamat per l'assassinat de l'agent de policia senyor Escartin.

Es creu que també estan com a promesos, si bé la policia no en té antecedents, Joan Urrutí, Josep Albert Jover, Marian Montero Martín i Carles Barrutia Delgado.

També fou registrada sense resultat la impremta de "Solidaridad Obrera" però no es practica cap detenció.

EL DE LA FONDA DEL FERRO-CARRIL

Havent estat reconeguts per

alguns dels atracats a les fitxes antropomètriques i a les foren presentades per la Policia, aquesta practica a unes diligències una de les quals donà per resultat la detenció de Joan Guàrdia, natural de Reus, que es fingia coix i portava crocs al moment d'esser agafat.

Oficialment se'l considera com un dels més perillosos atracats i el dia 27 havia de compareixer a l'Audiència per tenir pendent un procés per atemptat.

La policia va detenir igualment a Guerau Conesa, conegut per pistoler, a Joan Martínez Expósito, Narcís Manent i a Joan Gil Serra.

ELS JUTGES I LA POLICIA

Al jutjat de guàrdia li va ésser comunicada la notícia de l'atracament a la fonda del ferrocarril al cap de dos dies; això ha estat degut a una ordre circulara del cap de Policia a les diferents delegacions i en la qual se'ls advertia de remetre-li directament les diligències practicades per qualsevol succeís de caràcter terrorista.

Es diu que els jutges d'instrucció han vist amb desgut aquesta disposició i que en protestaran per creure, que altrament es posen dificultats a l'activitat judicial.

DE L'ATACAMENT DE MANRESA

Per suposar-lo complicat en l'assalt de la Banca Padró Germans d'aquella ciutat ha estat detingut un subjecte anomenat "El Madrilles" i conegut com a sindicalista d'acció.

L'EXERCIT I EL SOMETENT

Abir conferències Margament el governador i el capità general, a propòsit de l'ajut que poden prestar els individus de tropa i del Sometent en la vigilància de la ciutat.

A conseqüència d'això, el capità general ha dictat una ordre per la qual les tropes d'infanteria prestaran servei de vigilància des de les vuit del matí a les vuit del vespre, al cas vell de la ciutat. Les de cavalleria, organitzades en patrulleres, ho efectuaran a les vies de circumvallació.

Els sometents, com a auxiliars de l'exèrcit i amb arma curta o llarga els que estiguin autoritzats per portar aquesta darrera, segons la seva llei, prestaran servei de les vuit de la vetlla a les vuit del matí.

El lector diu...

LA BARRIADA DE VALL-CARCA

Sr. Director:

Sigui qui vulgui que passi pel poble de la República Argentina administrei la gent de la barriada de Vall-Carca. És tanmateix un poble...

Ha de donar-li molt de bon viure... Això ha d'ésser un cau de bona salut... Viu-hi i us convencen, que totes les nostres exclamacions són un mite, per culpa de l'habitatge en què ho té el servei públic.

Després de deu o dotze anys s'ha pogut acabar el Viaducte... Una cosa, la Paríola, i prou, ja no s'ha fet res més.

Un dia vam haver de demanar auxili al quarter municipal, i homs varen trobar en sol guàrdia; per anar al lloc del succeís va haver-se de fermar la porta, perquè ja no hi havia ningú més. Això ara a dos quarts de deu de la nit, però durant el dia quan hi hem vist més guardes de servei han estat dos.

Dispensari, Casa de socors?... Potres de voluntats ni ben de monestor aquella carrega, als que hi ha més a la vora són els establerts a Gràcia. Ni tanmateix hi ha en aquella barriada.

Una nit el que escriu aquestes ratlles va sentir necessitat d'aquella servent, ara a dos quarts de tres de la matí, i va haver d'anar a parar al carrer de Salmerón cantonada al carrer del Teatre. Actes, cotxes, tramvies?... En aquella hora ni per veure.

El tramvia de la barriada és el de Nostre Dona del Coll, número 25. Hi ha un serpi de dos cotxes, que han d'anar cada mitja hora, però no us en dedieu pas, a la millor ho és perquè s'ha retardat, una espècie, o bé ha estat guardat a la cantonada del Coll, esperant i us ha pesat una hora sense donar-vos en compte.

Quantes coses! Ni pensar-hi! Quan puguem arribar són torrencials. Ara, amb la vici d'asfaltament, allà no hom pot conegut res. Allà n'hi ha tot l'any.

Senyors alcaldes, senyors regidors, els del districte particularment, una granada miserolosa per la barriada de Vall-Carca.

Sr. Director:

Em sembla que de hora i ara més que mai que els nostres Municipis empronguin una tasca profunda per la realització integral, doncs és l'únic i absurd que els regis dels noms dels carrers siguin escrites en dues llengües, les dues (em sembla que no) i, tot i essent precís, es vergonyos que hi sigui en primer terme la llengua espanyola; així doncs lloc a preguntar-se: és que som inferiors als espanyols? No caldrà fer campanyes per tal que els regis de les botigues siguin escrites en llengua catalana, si els nomenats elegits no donen l'exemple. Cal, doncs, combatre el bilingüisme, arrancar el català en espanyol i bilingüe i honorar, única i sola, la gloriosa llengua catalana.

PER LA LLINGUA NACIONAL

Sr. Director:

Em sembla que de hora i ara més que mai que els nostres Municipis empronguin una tasca profunda per la realització integral, doncs és l'únic i absurd que els regis dels noms dels carrers siguin escrites en dues llengües, les dues (em sembla que no) i, tot i essent precís, es vergonyos que hi sigui en primer terme la llengua espanyola; així doncs lloc a preguntar-se: és que som inferiors als espanyols? No caldrà fer campanyes per tal que els regis de les botigues siguin escrites en llengua catalana, si els nomenats elegits no donen l'exemple. Cal, doncs, combatre el bilingüisme, arrancar el català en espanyol i bilingüe i honorar, única i sola, la gloriosa llengua catalana.

PER LA LLINGUA NACIONAL

Sr. Director:

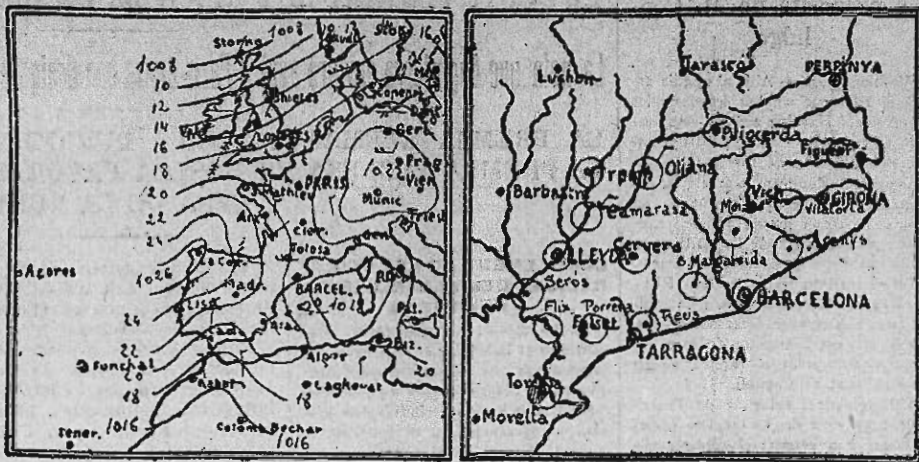
Em sembla que de hora i ara més que mai que els nostres Municipis empronguin una tasca profunda per la realització integral, doncs és l'únic i absurd que els regis dels noms dels carrers siguin escrites en dues llengües, les dues (em sembla que no) i, tot i essent precís, es vergonyos que hi sigui en primer terme la llengua espanyola; així doncs lloc a preguntar-se: és que som inferiors als espanyols? No caldrà fer campanyes per tal que els regis de les botigues siguin escrites en llengua catalana, si els nomenats elegits no donen l'exemple. Cal, doncs, combatre el bilingüisme, arrancar el català en espanyol i bilingüe i honorar, única i sola, la gloriosa llengua catalana.

Alfred Pló

SERVEI METEOROLÓGIC DE CATALUNYA

Dià 9 d'agost de 1923

- SITUACIÓ ATMOSFERICA GENERAL A LES SET DEL MATÍ.** — (Observacions d'Europa, Nord d'Àfrica, i l'Atlàntic, rebudes per telègraf sense fil): Altaes pressions a Espanya i a l'Europa Central, produint un estat general de bon temps. Les baixes són al nord d'Europa, amb vents relativament forts a les Illes Britàniques i pluges a les costes del mar del Nord.
- ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT DEL MATÍ.** — (Observacions de la Xarxa meteorològica catalana, comunicades per telèfon): El cel és seri a tot Catalunya, els vents fluïxos i les temperatures molt altes. Caudal del Segre a Cambràs: 30 m.3 p. a Idem del Noguera a Tremp: 20 m.3 p. a.

- VENTS SUPERIORES A BARCELONA.** — (Sondatges de l'atmosfera lliure a les set del matí): Altitud, metres: 250, 500, 1000, 2000, 3000, 4000. Direcció: NNE, N, W, WNW, WNW, NNW. Velocitat en metres per segon: 1, 2, 7, 3, 3, 5.

DESERVATORI METEOROLÓGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 764, 764,2, 764,2. — Termòmetre sec: 29,4, 31,4, 30,2. — Termòmetre humit: 22,2, 23,4, 23. — Humitat (centèsimes de saturació): 51, 48, 52. — Direcció del vent: E, SE, calma. — Velocitat del vent en metres per segon: 1, 4, 0. — Estat del cel: ser, quasi ser, nublós. — Classes de núvols: cúmul; cirrus, alts-cúmul.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima: 35,7. — Mínima: 25,8. — Mitjana arran de terra: 24,2. — Oscil·lació termomètrica: 9,9. — Temperatura mitja: 30,7. — Precipitació aigua, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data: 0,0 mil·límetres. — Recorregut del vent en igual temps: 66 quil·límetres. — Observacions particulars: calijà.

La Política

NOVA JUNTA

El Casal Català de la Bordeta, la finalitat del qual és la de fomentar les Escoles que té establertes, ha constituït la seva Junta directiva en la següent forma:

President, Josep Cuyàs; vice-president, Esteve Daura; secretari, Joan Erra; vice-secretari, Isidre Juanico; caixer, Francesc Tarró; conseller, Bartomeu Bertran; bibliotecari, Antoni Prats; vocals: Agustí Solà, Tomàs Mosquera, Joan Illa i Joan Ferrer.

Comissió d'Escoles.—President, Bartomeu Bertran; caixer, Francesc Tarró; secretari, Joan Illa; vocals: Isidre Juanico, Francesc Carrión, C. Guerau Jané, Pau Girona i Joan Feliu.

VISITA A EN DELCLOS

La Joventut Catalana Els Nits dels Almogàvers, el proper diumenge, dia 12, visitaran en col·lectiu el company Delclos.

Preocup a tots els que vulguin assistir-hi que a les vuit en punt es reuniran al Casal, Nitró, 25.

LA DARRERA GESTA DEL SENYOR LUEJE

Dimarts a la nit va ésser celebrada una agència en un cafè de Girona el director de "El Autonomista" i primer tinent d'alcalde d'aquella ciutat, senyor Darius Rahola.

L'agència va partir d'un foraster que és secretari particular del tristament famós governador civil senyor Lueje, el qual va presenciar, acompanyat d'un acompanyat de policia. La gent que es trobava en aquell lloc es va interposar tot seguit entre el senyor Rahola i l'agència, protestant del fet amb gran indignació.

L'agència va ésser motivada perquè l'agència es negava a donar explicacions d'un escrit en què s'atribuïa als procediments governatius del senyor Lueje.

Amo aquest motiu el senyor Rahola ha rebut nombrosos i proves de simpatia, a les quals afegim ben cordialment el nostre.

L'Associació de Periodistes de Girona s'ha reunit acordant protestar de la nova "gesta" del senyor Lueje. L'ajuntament ha estat convocat amb el mateix fi. El diputat a Cortes senyor Pla i Daniel ha tramès un energic telegrama de protesta al ministre de la Governació.

Consumat el fet, l'endemà mateix el senyor Lueje se'n va anar cap a Madrid, deixant tota la seva antelació. Tots hom desitja que no torni a Girona aquest home funest, que, segons sembla, anirà a Valladolid.

Ara sols un comentari: l'escandall de Girona ens ensenya com han d'ésser tractats els autors que ens ensenya l'Estat espanyol i que així complixin llur missió contra Catalunya.

L'APLEC COMARCAL D'ESTERRI D'ANEU

En l'aplec comarcal d'Esterrí d'Aneu, que tindrà lloc el vinent diumenge, així com en el mite que a la tarda del mateix dia se celebrará a Sorri, hi prendrà part el diputat per Catalunya A. Serro Casanoves, representant del districte electoral de Sorri-Sau.

L'intervegnió d'En Casanoves ha estat rebuda amb joia pel poble, que s'alega de temps la seva recollida i fermesa d'ideal.

LA JOVENTUT DEMOCRÀTICA NACIONALISTA

En l'excursió col·lectiva organitzada per l'Estat Català i la Joventut Esportiva de So'sona hi prendran part els oradors següents: P. Llongort, per la Tralla; Roig i Pruna, per la Unió Catalana; Joan Roca i Soler, per l'Estat d'Esquerra Catalana; Lluís Escasó, per la Joventut Democràtica Nacionalista; Josep Sorribes, per la Joventut Esportiva de So'sona; i Daniel Cardona, Aristides Dargatzis, per l'Estat Català, celebrant-se actes de propaganda sota el següent lema: dia 12, a les 6 de la tarda, a Solsona; dia 13, a Agnès i Basella; dia 14, matí, Pont; tarda, Ollona, i nit, Sol d'Urgell.

La Música

FESTA MAJOR DE GRÀCIA ORFEO GRACIENC

En commemoració de la festa major de Gràcia, l'Orfeo Gracienc ha organitzat dos importants actes per ésser celebrats al seu propi esbucit sociu, consistint el primer en un concert, que tindrà lloc el dia 14 a la nit, a profit dels pobres de la barriada i al qual el dit Orfeo, amb la col·laboració de la cobla "Catalònia", executarà un ben triat programa. Són en gran nombre les entitats i particulars que han engegat localitats per poder assistir a l'esmentat concert.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

El mateix el concert que el concurs finalitzarà amb un audició de sardanes per ésser ballades al pati de l'esbucit de l'Orfeo.

El segon dels referits actes serà la celebració de l'anunciat Concurs Infantil de Sardanes, el qual tindrà efecte la tarda del dia 15 i que per les colles fins al present inscrites pot preveure's que serà un dels més nombrosos i atractius de les festes de Gràcia.

CRONICA SOCIAL

EL SINDICAT LLIBRE D'EMPLEATS DE BANCA I BORSA ES MOSTRA OPTIMISTA RESPECTE A LA RESOLUCIO DEL CONFLICTE

ACORDS DE LA COMISSIO MIXTA DEL TREBALL

ELS EMPLATS DE BANCA I BORSA

El Sindicat Lliure d'Empleats de Banca i Borsa que diu que ahir retornava de Saragossa la Comissió que s'hi havia traslladat per tal d'escalfar els motius per què es donaven de baixa del Sindicat la majoria d'adherits, resultant que això fou conseqüència de les coaccions exercides pels banquers, sota amenaça d'acomiar-los.

Es tingué una reunió amb aquells empleats, i tots convingueren en donar-se novament d'alta al Sindicat.

Avui ha sortit cap a Madrid un delegat, al qual han estat lliurades 25.000 pessetes per ajudar els companys d'allí en vaga.

Les notícies rebudes referent al conflicte eren molt falagueres, esperant-se que d'un moment a l'altre en surti una solució.

Per la Direcció del Banc Hispànic-Americà d'aquesta plaça es cursaven ahir uns fulles perquè els empleats les firmessin donant-se de baixa del Sindicat. El personal s'hi negà unànimement, no deixant-se coaccionar.

DE LA TROBALLA D'EXPLOSIUS AL SINDICAT DE SANS

Ha estat dictat pel jutjat especial auge de processament i presó sense fiança contra Domènec Colomina Alemany, Joan Puigmarí Nicasio, Joan Pellicer Monterr, Rosali Alón Selma, Conrat Ruiz Vilardó, Martínez Díaz Caldán, Pere Conejero Tomás, Josep Molina Gil, Salvador Gracia Ballester, Joan Ribas Pinyol, Josep Arnau Roura, Alexandre Grané Nollé, Josep Gelis Expósito, Andreu Conesa Fillo, Pere Pedro Margalef, Gabriel Vivanco Gubern i Joan Tólez Domínguez, tots ells detinguts darretrament en ocasió del registre efectuat per la policia al local del Sindicat únic de Sans.

S'els processà pel delictes de fabricació d'explosius.

CAUSA A PLENARI

Ha estat elevada a plenari la causa instruída pel jutge militar de Capitanía, contra Rafael Sánchez Rex, que com es recorda fou detingut per un caporal de la guàrdia civil en llançar una bomba que no va explotar i quan era perseguit a conseqüència de l'atemptat de què moments abans havia estat víctima En Joaquim Albinyana a la plaça d'Urquibana.

UN SINDICALISTA ES FEREIX

A Matató, mentre examinava una pistola, el conegut sindicalista Adrià Jiménez es produí una ferida no greu.

setes a la millor rondalla balaguerina.

IV. Del rector-administrador del Santuari del Sant Crist. Un objecte d'art. Tema: "Dades interessants al redós de la virginitat del Sant Crist a Balaguer".

V. De l'Ecm. ex-ministre En Felip Rodés, diputat del districte, 50 pessetes a la millor poesia tema lliure.

VI. De l'Ecm. senyor governador civil d'Oviedo, En Pau Nollé. Objecte d'art al millor sonet dedicat al Sant Crist de Balaguer.

VII. Del Rvnt. P. Rector de les Escoles Pies de la ciutat. Objecte d'art. Treball en prosa. Tema: "Actuació de Sant Josep de Calasans en el Bisbat d'Urgell".

VIII. De la Tercera Ordre Franciscana de Balaguer. Una obra d'art al millor treball en prosa. Tema: "La influència de la Tercera Ordre en les Missions catòliques".

IX. Del Rvnt. Custodi del Miracle mossèn Nadal Puig, Objecte d'art. Tema: "Compendi de la Història de Nostre Dona del Miracle des de la troballa d'aquesta Verge miraculosa fins a la data".

X. De la Caixa d'Estalvis i Pensions per a la Vellesa. Un objecte d'art a la millor poesia en elogi de la vellesa.

XI. De la Comissió delegada

L'Obra de la Comissió de Cultura

VILAMAR DE CALAFELL

Com ja s'havia anunciat, ahir tingué lloc la visita oficial dels regidors de la Comissió de Cultura i dels representants de la premsa a la Colònia de Vilamar que la dita Comissió ha instal·lat novament, com l'any passat, a la platja de Calafell.

La Colònia de Vilamar des del dia dos d'aquest mes que funciona revestint tots els mateixos encisos i aquell ambient de l'any passat que la feren simpàtica i popular no solament en els pobles veïns sinó per tot Catalunya.

La platja de Calafell torna a tenir aquella alegria que com va dir l'alcalde del poble, el dia de la inauguració, havien enjoiat tots els pobles tarraconins vairs d'aquella platja.

El que les instal·lacions de Vilamar es fa càrrec al moment de com és una institució que ha d'interessar i fins entusiasmar el més indiferent visitant. L'alegria és el que sura més en aquell ambient. La filera llarga de les cases de fusta on viuen els nois, pintades de colors verds i grocs, les antenes altes i abanderades, les torres amb gallardets de cap a cap de la platja, els amples velars d'anenes també abanderades i per damunt de tot això i ombrejant les cases centrals, els pins del bosc Llagostera donen a Vilamar un aire de festa, que consisteix ja per si sol el millor estímul per llançar aquells infants a la vida plena d'activitats i d'interès que els han d'omplir bellament el temps en llur permanència a la platja.

Vilamar no és una institució per a nens malalts, sinó una institució de caràcter preventiu que prepara els bons i els que puguin trobar-se predispesos a malalties que poden trobar remei eficaç en el règim de vida naturalista a la platja, perquè surtin victoriosos en la lluita amb ambients no tan bons com durant llur infància hagin de freqüentar, especialment en una ciutat com la nostra, on per l'excés d'immigració que plou cada dia a Barcelona i per la manca d'habitació ja sabem com han de viure la majoria de nens d'estaments humils.

El nombre total de nens que podran fruit del règim de vida de Vilamar és de 500 que passaran en dos tornos de 250 cada un per aquella colònia.

Vilamar, com l'any passat, és una gran colònia d'infants integrats per sis viles. Els noms de les viles són: Putzet, Vilablau, Pinar, Poliverd, Vilarnet i Areny d'Or.

Cada vila d'aquestes té dues cases de fusta separades l'una de l'altra per una placeta amb jardí, i al davant té el seu gran pati. Al centre de totes les viles i a l'ombra del bosc Llagostera hi ha una sala gran destinada a concerts, lectures i altres actes col·lectius que ho re-

quereixin. Dintre d'aquest edifici central hi ha instal·lat també l'altre on es celebra la missa els dies de festa major. Aquest edifici central junt amb dos més de laterals destinats a departaments de la direcció, limiten la Plaça Major de Vilamar que amb el jardí que la volta i les escales de les habitacions laterals que hi donen l'ampla escala de la terrassa de l'edifici central té un gran caràcter. Al voltant d'aquest edifici central hi ha el destinat a cuina, tenint al costat les instal·lacions higièniques.

Cada vila de Vilamar està encomanada a un professor i un auxiliar.

Es matins a Vilamar són dedicats preferentment al règim naturalista. Els nens, en aixecar-se ja prenen un bany d'immersió i es dutxen amb aigua dolça i la resta del matí la passen prenent el seu bany de sol, de mar, fent exercicis respiratoris i sortint algun dia de bon matí d'excursió per les muntanyes i els camps veïns. Es bell veurels dinar tots sota el bosc Llagostera i servir-se ells mateixos. Després de dinar, a l'ombra dels velars fan una estona de meditación i en acabar-la comença, podríem dir, la vida espiritual de Vilamar. Els nens passen les tardes dedicades a cantar, a concerts, a lliçons de dibuix, a lectures i explicacions, a concursos, a treballs manuals—prenent-ne el motiu dels oficis de mar i de platja—i a altres actes i festes que s'organitzen a la Colònia. Finalment la tarda, sopen al bosc i acaben les seves tasques cantant tots reunits a la Plaça Major de Vilamar i de cara a mar "L'oraçió de la nit", música de Bach, que en aquella hora produeix una emoció pregonia.

Es gràt veure la col·laboració que amb llur presència aporten a Vilamar els veïns de Calafell i els pobles de la rodalia, que assisteixen a les festes i actes de Vilamar. Aquest contacte dels infants de ciutat amb la gent humil i senzill del camp i de la mar ha de resultar, no solament beneficiós i educatiu, no solament de lèxica i noms nous de coses que hi aprenen els infants, sinó per aquell sentit i penetració que tenen de la natura la gent que no ha estat aduïtada per les influències de la ciutat, que difícilment trobaríem a Barcelona.

Assistim a la visita de Vilamar els regidors

Per als honors als visitants en nom de tots els professors i dels nens de Vilamar, el professor N. Amor, Marqués, director d'aquella Colònia.

En el tren de les 7 del vespre retornem a Barcelona els visitants que havien passat tot el dia a Vilamar perquè es fossin oïdes de la vida que hi menen els infants.

que molts cors bategaran al ritme dels vostres, i que necessiten de vosaltres per atarmar-se més i més en les seves doctrines nacionalistes, tot pel bé de la nostra Catalunya.

Josep M. Galceran

RIPOLL

Processó desfilada

En la diada de l'11 d'agost, els monjos del monestir celebraven l'aniversari de la mort del comte Jofre. Aquesta consuetud, que per espai de 932 anys havia estat invariablement guardada, desaparegué l'any 1833.

Enguany, en les festes de Santa Maria, l'actual representant d'aquest districte, En Joan Dagas i Puigbó (segons informes secrets i particulars d'En Pedregal, aquell reformador de l'article 11 de la Constitució), fou el que portà amb tota majestat l'estendard principal en la processó que anyalment celebra la vila en semblant festa.

Aquest acte fou acompanyat amb una processó general, car comfiraria acudí a la processó, llevat d'un orfeó que es trobava de pas, el qual fou induït innocentment a fer-hi acte de presència.

Era talment una processó de tot l'element anticatalà amb la lluminària de gent pagada.

Davant d'aquest acte, l'entitat nacionalista del Casal Català va retirar la bandera barrada i els domassos en senyal de protesta.

Aquest fet fou molt comentat i aprovat unànimement per l'opinió pública.

FIGUERES

Notes diverses

Dimecres de la setmana passada s'escapà un altre pres de la presó model. D'ençà que és inaugurat aquell edifici, a l'any 1917, es compten ja vint fugides de presos.

L'Ajuntament anuncia la subhasta per adquirir la Placeta.

Havem sofert una passa de robaria causat per un exaim de gent suspecta que pullula pels carrers.

CASTELLO D'EMPÚRIES

L'Ajuntament destituït requereix els regidors governatius perquè abandonin els càrrecs Incidents

Dimarts passat, amb motiu d'unes intemperàncies de dos addicte a la Unió Monàrquica Castellonina, va produir-se un succés lamentable a Castelló d'Empúries. Aquel dia l'alcalde popular, senyor Borda, acompanyat del notari de Figueres, senyor Dalí, va requerir a l'alcalde governatiu, Sr. Planas, perquè cedís el seu lloc a l'alcalde en propietat, paix que havia estat sobressaida la causa que originà la suspensió de l'ajuntament nacionalista. El requeriment ja havia estat fet i tot-hom ja s'havia retirat. Però a la plaça

de la vi'a quedava encara un grup de nacionalistes comentant l'acte realitzat, quan heu's ací que dos subjectes, l'un d'ells fill de l'alcalde governatiu, volgueren fer una bravaconada sortint amb revólvers, amenaçant aquell grup.

Casualment hi havia aquell dia a Castelló la parella de la guàrdia civil de Sant Pere Pescador, que hi havia anat per ésser dia de mercat. I fou requerida per aquests dos subjectes per tal que distingís uns pacífics components del grup de la plaça. I en anar-ho a practicar la dita parella, obeint massa lleugerament les indicacions d'aquells "valents" que sortien armats amb revólvers, va produir-se un avallat causat per l'envicada que els guàrdies van donar, a cops de pistola, contra el minúscul grup esmentat. A conseqüència de la qual van resultar alguns contusos entre els espectadors i la guàrdia civil, amb alguna esgarrixada a la cara. Amb la força de la topada la guàrdia civil va perdre les armes.

De seguida es va produir un tancament de portes a la plaça. I gràcies a uns instants de serenitat entre els nacionalistes, no va produir-se un conflicte gravíssim. Fou demanat auxili a la guàrdia civil de Figueres, la qual hi acudí de seguida, i començà a instruir un atestat.

L'endemà s'intentà detenir alguns socis del Centre Nacionalista, si bé no foren trobats per la guàrdia civil.

En saber-se a la vila l'atropell del governador "civil" a Girona contra el senyor Dari Rahola, director de L'Avionisme, ha augmentat encara més la indignació dels nacionalistes.

S'esperen que aquests darrers esdevinements produïssin la dimissió del senyor Loeje, si és que encara hi queda un xic de vergonya. Això, indubtablement, influirà en una solució harmònica del pleb de Castelló.

PALAFRUGELL

Del descarrilament del tren de Palamós a Flassà

Hem rebut una carta signada pel senyor Josep Castelló Roura, la publicació de la qual ens prega. La carta diu així:

"De retorn de Palamós a Palafrugell es descarrilà el post de darrera que tanca la caixa del canvi del qual soc conductor, quedant enterrada sota la via del tren. Nosaltres—el carregador i jo—notarem la pèrdua quan havíem caminat ja més d'un kilòmetre i recularíem a cercar-la, trobant-nos després de bon tros de caminar amb el tren descarrilat a pocs metres de l'estació de Vall-llobrega.

No és per demés fer avinent que el tramvia de Flassà a Palamós circula per la mateixa carretera: que el lloc on ocorregué el descarrilament és completament pla i recte, permetent veure a llarga distància si la via està obs-

truída, ço que induïx a suposar que el maquinista no estaria molt atent a la seva obligació, admes que la post de què és feta menció amidava dos metres de llargada, i que en ocórrer el repetit descarrilament ens trobàvem amb el canvi a un quilòmetre més endavant del lloc del accident, pel que resulta que la pols que alçava el canvi podia privar la vista de la post que obstruïa la via.

BATARO

La festa major

Amb un grandíolós èxit ha celebrat la nostra ciutat la festa major, durant els dies 25, 26, 27, 28 i 29.

BEGUES

Els avenços de Begues

El Centre Excursionista convida al poble de Begues a la Colònia estiuenc a i a tots els que s'interessin per les coses de Catalunya, a la conferència "Pro-avenços" que els senyors Amat donaran diumenge vinent a les quatre de la tarda al saló de festes del Centre Beguà.

Els que s'interessin per l'estudi, exploració i explotació d'aquests avenços, els més importants del món segons dita de Mossèn Font i Saguer i d'altres savis estrangers, segurament que en les dites conferències podran recollir d'altres i curioses dades i antecedents.

CAMPRODON

Exposició d'obres artístiques

Dissabte vinent, 11 d'agost, s'inaugurarà a l'Hotel Rigal, de Camporodon, una exposició d'obres artístiques, en la qual hi figuraran treballs de vidrieria catalana, deguts al distingit artífex barcelonès En Josep Maria Gol.

La inauguració de l'exposició anirà acompanyada d'un concert a càrrec de l'eminent cantant Na Mercè Plantada.

CALDES DE MONTSUY

Festes de barri — Nou camp d'esports

S'han celebrat amb l'animació de costum les festes dels barris de Nostra Senyora dels Angels, Sant Domènec i Nostra Senyora de les Neus. A totes hi ha hagut el corresponent ofici, jocs infantils i balls als envellats construïts de mala i baderetes amb il·luminacions extraordinàries. Els balls, sobre tot, s'han vist concorregutíssims.

El dia 10 la celebraran els veïns de la Plaça Major per ésser la festa de Santa Sussana.

ACCIO CATALANA

Avui, en el tren de les 4'15 de la tarda, surt l'expedició patriòtica cap a la muntanya lleydatana, seguint aquest itinerari:

Dia 10 d'agost MITING A TARREGA, a les deu del vespre

Dia 11 CONFERÈNCIA A AGER (Aguiló), a les onze del matí. MITING A TREMP, a les set del vespre.

Dia 12 APLEC COMARCAL A ESTERRI D'ANEU, a les deu del matí. MITING A SORT, a les sis de la tarda.

Dia 13 MITING A POBLETA DE BELLVEH, a les sis de la tarda.

Dia 14 MITING A POBLA DE SEGUR, a les sis de la tarda.

Dia 15 MITING A ISONA, a les onze de matí. MITING A ARTES DE SEGRE, a les sis de la tarda. MITING A AGRAMUNT, a les nou del vespre.

Prendran part en aquests actes representants de les organitzacions lleydatanes i, per Acció Catalana de Barcelona, els senyors:

LLUIS NICOLAU D'OLWER, MARTI ESTEVE
EDUARD SAGARRA, E. DURAN REINALS,
MAGI P. SANDIUMENGE, LLUIS JOVER
ALEXANDRE PLANA, FRANCESC MASFERRER,

Són diversos els patriotes lleydatans, residents molts d'ells a Barcelona, que han volgut contribuir a l'organització d'aquesta expedició patriòtica, amb donatius que ajudin a cobrir les despeses que comporta.

Acció Catalana agraeix aquesta participació de ciutadans, molts dels quals, que venen amb profund il·lusió la pròxima campanya patriòtica que ha d'iniciar la re-

taempega de les terres altes de Lleida.

Es reben donatius a Acció Catalana Treballa, 14.

S'han inscrit a l'expedició diversos nacionalistes de Barcelona i d'altres indrets que vindran a engruixir i a fer més assenyada aquesta campanya patriòtica.

patrona de l'Hospital i copatrona de la vila, fent-se també una processó i ofici solemne amb sermó, que dirà el Rnd. doctor Mossèn Miquel Anglès.

La societat "Sport-Club Caldes de Montbuy" ha adquirit pel termini de deu anys un magnífic i grandíolós terreny, situat a uns tres cents metres de l'estació del ferrocarril, per convertir-lo en un camp d'esports digne de la importància de la nostra vila. Convindria que tots els calderins sabessin correspondre a l'esforç de la Junta de l'Esport Club i perquè poguessim tenir la sort de veure el nou camp convenientment tancat i ben disposat per a una extraordinària festa d'inauguració per l'Aplec d'enguany.

SABADELL

Aquella mena de casa

En parlar d'una pròxima inauguració de certa casa, tota original, ja diem que esperàvem de les nostres autoritats i especialment dels nostres amics del Consistori, que no la deixarien de vista i que impedien d'una manera o d'altra que prenguessin derivacions, més o menys complicades i perilloses per a la moralitat de la ciutat nostra. I ara ens és una cosa grata de no dir, el poder assegurar que aquells perills esmentats no passaran endavant, gràcies a l'energia actuació que el nostre batlle segueix en aquesta llei de matèries.

Sabem que els "organitzadors" de la casa de la qual parlem, han demanat autorització per poder obrir les portes a tothom, sense distinció d'edats ni de sexes, com aquell que instal·la una mena de casa del poble amb mires elevades i amb tota la bona intenció d'aquest món. Però, el nostre batlle, fent-se ressó dels sentiments dels ciutadans de Sabadell, sabem que no ha accedit a tanta generositat i ha prohibit que en aqueixa mena de casa s'intentés seguir un camí de vida imprecisa.

No cal dir com nosaltres felicitem al senyor Domènec Saló, pel seu gest vellador de la moralitat sabadellenca i com la ciutat li agrairà; però, permetem al senyor Saló i els nostres companys del consistori, que tornem a recomanar-los la cosa, puix malgrat de la posició tan digna del senyor alcalde, se'ns ha assegurat que hom intentarà passar per sobre de les disposicions de l'Ajuntament i recorrent a mitjans extraordinaris, omplir aquella casassa de quèlcom més que còpies de càfè i orxata a la valenciana, per bé que siguin aquesta mena de begudes menys nocives que tota altra cosa que s'hi dins s'implanti.

OLOT

Exposició escolar.—Altres noves

Hem vist exposats al públic una bonica parella de gegants destinats a la vila de Manlleu medients i decorats als tallers d'estatutaria del senyor Ventolrà i Companyia sota la direcció de l'excursionista En Josep Say. Representen dos tipus romans molt ajustats i sobretot la geganta és molt esculpt. La vestimenta, a càrrec de la senyoreta Na Carme Barberí, està molt adequada, estant tot solidament construït.

El Casal Català, com cada any, està organitzant la festa de la sardana i un concurs de sardanistes per als dies 18 i 19, el programa de la qual es farà públic aviat.

—Diumenge el poble de Sant Joan les Fonts, amb assistència de totes les autoritats, Ajuntament, distingides personalitats d'aquella localitat i de la nostra ciutat i nombrosa concurrencia: dirigí lloc la inauguració oficial de l'exposició escolar del Col·legi comercial de Sant Lluís Gonzaga, fundat pel magnífic rector d'aquell poble mossèn Bartomeu Buch.

Acabada la cerimònia oficial van recórrer les espaioses sales de l'esmentat col·legi, on estaven instal·lats tots els treballs que integren l'exposició i que ha vingut preparat-se des del començament de curs.

Gratament sorpresos quedàrem en admirar la multitud de treballs realitzats pertanyents a totes les diferents seccions i en els quals hom pot comprovar la progressió ascendent de l'escolar des que comença el curs fins que l'acaba. Ultra multitud de treballs que palesen la voluntat dels alumnes, professors i l'aplicació dels alumnes, pogueren anotar encertades especialitzacions en tots els rams de la moderna pedagogia i sobretot adaptats a l'especial manera d'ésser d'una població agrícola-industrial com aquella.

Des dels treballs de calligrafia, geografia, gramàtica, aritmètica fins al més superior de dibuix, comerç, agricultura, mecànica i nocions de ciències físico-naturals evidencien la integritat i intensitat emprades per alumnes i professors durant el curs, exposats a la consideració pública amb gran sinceritat.

En plaçar-se en gran manera constatar que s'emprava en l'ensenyament i distingint les llengües catalana i espanyola, l'una matèria especial a les seccions de parvuls la primera.

Cal remarcar també l'herbari de plantes medicinals recollides a tota la comarca i encertadament classificades.

En conjunt podem dir que és una cosa digna d'elogi, pel que és el diploma obtingut per l'ensenyament col·legi.

a la vuitena exposició celebrada l'any passat per la Mancomunitat era ben meregut.

Era el nostre propòsit esmentar els suborns més distingits, però com que els que s'ho mereixen són en tan gran nombre remanem a fer-ho, a fi de no incidir en lamentables omissions.

Només ens resta felicitar a tots i d'una manera especial al director, mossèn Honorat Vinyola i al seu auxiliar mossèn Dalmau, tot encoratjant-los en la persistència de la seva obra cultural, esperant dies millors en què la manca de mitjans serà remediada pels bons de cor que tenen fe i esperança en el ressorgiment de la Pàtria.

IGUALADA

La festa major.—Altres

Per la festa de l'aniversari de la fundació de l'Ateneu Igualadí s'ha encarregat el disseny al regidor barcelonès senyor Estanislau Duran Reynals.

—Sembla que estan a punt de començar-se les obres del dipòsit-reparador de les aigües de Rigas, havent-hi el propòsit, per part de l'entitat propietària, d'avançar tot el possible els treballs de conducció per tal que arribi a Igualada el més aviat millor.

—Un carter de l'Agència de transports dels senyors Puiggròs, Vizarra i Companyia va caure del carro fracturant-se una cama.

L'endemà un auto produí lleugeres contusions a una criatura.

També un d'aquests dies un dels autos que fan el servei a Cervera va desviar-se de la carretera, toquant amb un arbre.

Per les averies esmentades no pogué continuar el viatge, essent remocat fins Igualada.

No sabem que hi hagués cap accident personal.

—Ha estat objecte dels més divertits comentaris un cartell aparegut aquests dies a un establiment de la plaça del Blat. El cartell de que parlem diu així:

"SERADO ASTA-EL MARTES" Indubtablement, si hagués estat fet en la nostra llengua, l'autor hauria estat el ridícul.

Per la dignitat ciutadana hauria estat bo de suprimir el cartell per un de redactat en català.

—Han renunciat voluntàriament a la plaça de mestres de les escoles de l'Ateneu la senyoreta Montserrat Salafranca i En Raimond Sans.

—Durant el passat mes de juliol han estat assistits al Dispensari Municipal, 33 accidentats.

L'Ajuntament ha acordat concedir a la Cooperativa de Fluid Elèctric el permís necessari per a la instal·lació de xarxes subterrànies a la via pública.

L'estadística demogràfica d'aquesta ciutat, durant el passat juliol dona el següent resultat: naixements, 22; defuncions, 24; matrimonis, 10.

Per Sant Jaume sortí pels nostres carrers un cor format d'elements obrers. Tot sovint, entremés dels valors s'engavaren amb un "Gloria a Espanya" que feia eternir.

Ara, no sabem per quin diu, estan assajant un altre repertori de cançons castellanes i poca-sotes. Amb un gite marcial parlen de "la diana del rector", de "sardina salada" i "bufuelos calientes", etc. Ni que fóssim 50 anys enrera.

Tothom es posa a punt per passar una bona festa major, que enguany no es podrà pas per manca d'espectacles, car ultra els que organitzen les entitats, tindrem que enfrontar amb quaranta atraccions i curses de braus.

Tanmateix és, una llàstima que no hagin pogut lliurar-nos d'aquesta plaça que ens ve d'allà dalt.

PALAU DE LA GENERALITAT

EL PRESIDENT DE LA MANCOMUNITAT

Amir migdia, en rebre els periodistes el senyor Puig i Cadafalch, digué que ja havia acabat la reunió del Consell d'aquesta setmana; en aquesta reunió es va acordar reagrar a les Diputacions catalanes la seva reiterada adhesió a la Mancomunitat, i altre tant al governador civil de Tarragona per les afectuoses frases d'elogi que ha dirigit a la tasca de la Mancomunitat.

Va manifestar que havia donat compte al Consell del donatiu de 10.000 pessetes, fet per la Cambra de Comerç i d'altres entitats econòmiques, per gratificar el personal de la Mancomunitat que va intervenir en la retirada d'escombries, aplicades durant la vaga de transports. Ha acordat el Consell significar el seu agrament per aquest donatiu.

Afegí que s'havia fixat el dia 24 d'aquest mes per a la celebració de l'Assemblea; digué que per ésser festa dimecres vinent, la setmana pròxima no hi hauria Consell; i que, altrament, calia donar als Consellers un xic d'estímul.

Va acabar fent uns comentaris a la publicació del primer volum de l'Atlas lingüístic de Catalunya.

El doctor Giera, editat per la Secció filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. Va dir que constituïa un magnífic treball, la confecció del qual significava posseir una extensa erudició i molt d'entusiasme i serietat, remarcant la sabidria i importància que té aquesta obra.

—Aquesta publicació—va dir—honora Catalunya, car hem de remarcar el fet que, quan França té un treball semblant,

De Catalunya

RUBI

Miting sindicalista

Se celebrà un miting d'afirmació sindicalista lliure, prenent-hi part diversos oradors de Barcelona.

Admesa la controvèrsia, els partidaris de l'Unió es retiraren del local, prosseguint l'acte amb el saló ple de públic i sense incidents.

ARTESA DE SEGRE

Acció Catalana a les terres de Lleida

Escrivim d'Artesa de Segre estant, una de les viles de l'alta muntanya catalana, afavorides per l'itinerari dels apostòls del nacionalisme català.

[Ja era hora] Els partits polítics, adhuc els darrerament constituïts, han reduït sempre la seva actuació a les ciutats; sembla que els pobles els han fet por, sembla, talment, que el camp no els interessa; i aquest ha estat l'error cabdal dels seus directors.

No sabem encara d'una fracció política que s'hagi decidit a trencar els vells motlles i expandir pel camp la bona nova; és per això que, en lloc de la programada l'apostolat d'Acció Catalana per terres de Lleida, se'ns ha exemplat el cor; és per això que veiem aquella fe en l'advocador gloriós de Catalunya, quan la més bona representació del pensament català, de l'Àfrica catalana, deixa la gran urbs, on el sentiment de catalanitat se sent intensament, per predicar el desenvolupament dels pobles petits sumant-los al moviment, principi de la nostra independència.

Bevinguts, sembradors de la nova doctrina! Sens dubte, la collita serà esplendorosa.

Gràcies a les portes del cor dels muntanyencs, després de l'única i l'únic en compte la formació del caràcter del poble que aneu a visitar: doneu-los un ideal que els guiï fins a la completa alliberació, i el triomf coronarà els vostres esforços.

Als pobles on aneu en patriòtic

D'ESPANYA I DEL MARROC

Els moros han comprat aeroplans

L'ALT COMISSARI HA INFORMAT EXTENSAMENT DAVANT DEL CONSELL DE MINISTRES -- AVUISE CELEBRARÀ CONSELL I ES PRENDRAN ACORDS DEFINITIVS SOBRE EL PLA A SEGUIR AL MARROC

ELS MOROS TENEN AEROPLAN

Melilla.—Per confidències arribades a la plaça s'ha sabut que Abd-el-Krim compta amb alguns aeroplans, en el qual manegs s'estan insinuant nombrosos moros sota la direcció d'individus estrangers.

Aquests aeroplans han estat adquirits pel germà d'Abd-el-Krim per un milió de pessetes.

LA PREMSA AFRICANA DIU QUE EN SILVELA NO TORNARÀ AL MARROC

Ceuta.—El diari local "Africa" assegura que el senyor Silvela no tornarà al Marroc, per tal com la memòria tramesa, i per tant les tendències africanistes de l'Alt Comissari, trobaran oposició en els ministres d'Estat, Finances i Treball.

El diari creu que el senyor Silvela serà substituït per un general de divisió.

SOBRE LA RETIRADA AL KERT

Melilla.—Asseguren els indígenes que Abd-el-Krim va estar dies passats al santuari de Sidi-Yacub, proper a Gueriben. Es comenten les manifestacions d'una significada personalitat, la qual ha dit que la retirada de les nostres tropes a la línia del Kert ocasionaria més baixes que l'anar a Alhucemas. Si la retirada es realitzés—ha dit—faríem una insensatesa, que ens costaria molt cara.

Demà, el general Martínez Anido visitarà Keyer, Acia, Derkan i el goal de Gelilla, al Muluya.

DE L'EVASIO DE N'ALZUGARAY

Melilla.—El jutge, comandant Ramírez, féu una inspecció al fort de Maria Cristina, interrogant el comandant de la presó i altres persones.

Alzugaray ocupava el mateix calabós que ocupà el tinent Sanz, que fugí últimament.

Al calabós es trobà l'uniforme d'Alzugaray, la qual cosa prova que fugí vestit de paísà. També s'han trobat alguns documents.

Les forces de la guàrdia del fort eren un sargent, dos caporals i 20 soldats del regiment de Melilla. Cap d'aquests coneixien el comandant Alzugaray.

El comandant del fort ha declarat que sols es permetia l'entrada a les famílies dels reclusos.

Sembla que el dia de la fugida un automòbil estigué parat

llarga estona pels voltants del fort.

Es practiquen investigacions per esbrinar les embarcacions que sortiren aquell dia del port.

COMUNICAT OFICIAL

L'Alt Comissari interí participa a aquest consell el següent:

"Segons ens comunica el Comandant militar d'Alhucemas, s'ha observat la sortida d'un comboi de la casa d'Abd-el-Krim, format per unes setanta mules que semblaven carregades de municions i conduït per una harca armada, anant en direcció a Suan, parant-se en aquell moment al barranc de la vora del cementiri.

"Vaig donar ordre a l'esquadra de servei perquè sortís a efectuar un reconeixement fins al riu Quebir, mantenint-los de no bombardejar mentre no s'intermessin a la zona espanyola entre l'esmentat riu i la posició avançada.

"De Sidi-Mesend estant, s'observà un grup de moros que des del morabit marxaven cap a l'esmentat poble, essent dissolt pel foc dels canons.

"La bateria de Buafora va fer foc damunt d'un grup que hi havia al peu de la muntanya de Tebal.

"A la regió de Ceuta no res de nou."

La jornada ministerial

EL PRESIDENT DEL CONSELL

L'interès i els comentaris del dia versaven avui sobre el Consell que aquesta tarda se celebrà a la Presidència, en el qual han d'adoptar-se resolucions concretes sobre el problema del Marroc.

Com s'havia anunciat, el cap del Govern ha acudit al Palau a dos quarts d'onze del matí.

Ha sortit a dos quarts d'una.

En voltar-lo els periodistes hi dit que fins a les onze no havia pogut veure el Rei.

—Vindrà al Palau l'Alt Comissari? —ha preguntat un periodista.

—No ho crec—ha contestat el president—. El senyor Silvela vindrà al Consell d'aquesta tarda, i demà complimentarà el Rei.

El monarca vingué per dos dies, però probablement tornarà demà a Santander.

Ha afegit que creia que en el Consell d'aquesta tarda podria quedar acabada la deliberació.

CONFERENCIA RESERVADA

Al migdia, al ministeri de Gràcia i Justícia, han celebrat una reservada conferència els senyors López Muñoz i Salvatiella, amb l'objecte de posar-se d'acord sobre el criteri que han de sostenir en el Consell d'aquesta tarda com a representants del comitè de Romanones, de qui han rebut avui una extensa carta.

AL MINISTERI D'ESTAT

Avui han visitat el ministre d'Estat l'ambaixador d'Alemanya i els encarregats d'Afers d'Itàlia i Guatemala.

MINISTERI DE FINANCES

Al ministeri de Finances han manifestat que el delegat d'Hisenda de Palma de Mallorca participa al senyor Villanueva que el total del robat ahir a les oficines de contribucions de Barcelona ascendia a 88.000 pessetes.

Poc abans d'haver-se registrat l'atracament foren ingressades al Banc d'Espanya, a compte del Tresor, 2.042.511 pessetes.

MINISTERI DE LA GUERRA

Avui han estat al ministeri de la Guerra, conferenciant amb el general Aizpuru, l'Alt Comissari, el general Gastó Girona i el coronel Despujol.

El Consell de Ministres A L'ENTRADA

A les sis de la tarda han quedat reunits els ministres a la Presidència per celebrar l'anunci del Consell.

El primer d'arribar ha estat l'Alt Comissari.

Contestant a preguntes dels periodistes, ha dit que en la reunió d'ahir havia informat al president del Consell i als ministres d'Estat, Guerra i Marina, i en el Consell d'ahir proposaria solucions.

Creia que, acabada l'exposició d'aquestes, abandonaria el Consell, perquè els ministres estudiessin aquelles i acordessin el que creguessin convenient.

—A mi—ha afegit—només em toca portar a la pràctica els acords que s'adoptin.

El ministre de la Governació ha confirmat que aquest matí l'havia visitat el president de la Corporació General de Treballadors, senyor Sales, per insistir en el que havia dit en el miting del Frontó, sobre la intervenció del Govern en el conflicte bancari.

Jo, per la meua part, —ha dit el duc d'Almodovar—li he contestat que no podia tenir més intervenció que en la via pública, per garantir l'ordre.

Altrament, l'assumpte correspon al ministeri del Treball al qual se li faria present, ja que en una altra ocasió hi va voler intervenir el senyor Chapaprieta i no va poder, per negar-se els banquers a tota negociació.

També s'ha queixat el senyor Sales de la conducta de la policia, i el ministre s'ha mostrat

disposat a castigar els abusos que s'hagin comès.

Pel que es refereix al conflicte, ha dit el ministre de la Governació que segueixen els Banos seleccionant el personal que desitja entrar.

El ministre de Finances ha dit:

—Només porto papelets.

El ministre de la Guerra, parlant de les deliberacions del Consell sobre el Marroc, ha dit que ell mai fou difícil per a res i que estava disposat a fer tot el que pugui per la concòrdia i harmonia.

El senyor Gasset ha dit:

—No parlarem sinó del Marroc.

—El que cal —ha dit un periodista— és que hi hagi pau.

—Si; que hi hagi pau aquí i allí—ha replicat el ministre.

El ministre de Marina ha negat que hagués posat obstacles per remetre a la Comissió de responsabilitats els documents que se li havien demanat.

El que havia obregut és que els documents reclamats en la primera comunicació de la Comissió no els tenia i per això no els puc remetre.

El ministre d'Estat s'ha limitat a exclamar:

—Senyors, continua la sessió.

A LA SORTIDA

El Consell ha acabat a tres quarts de deu.

El ministre d'Estat ha estat el primer de sortir, limitant-se a dir als periodistes que la exposició de l'Alt Comissari ha estat llarga i interessant i que demà tornaria a reunir-se el Consell.

Els altres ministres han confirmat que el senyor Silvela havia ocupat tot el Consell i que cap ministre havia dit res.

En sortir l'Alt Comissari ha dit als periodistes: —Ja els ho vaig dir; quin era el meu pla. Avui jo he estat el protagonista i surto enrogallat. Demà el Govern deliberarà sense la meua presència.

Després el president ha rebut els periodistes i els ha dit que l'Alt Comissari havia fet una exposició molt detallada amb documents molt interessants en virtut dels quals el Consell ha quedat plenament informat. Demà a dos quarts de cinc ens reunirem per deliberar.

—Creu que hi haurà acord demà mateix?

—Em sembla que sí.

—Demà se'n tornarà el rei?

—No; fins demà passat. A la tarda el complimentarà l'Alt Comissari, que després informará davant la Comissió de Responsabilitats.

LA IMPRESSIO DEL CONSELL

Amò tot i que la importància política ha quedat diferida per al Consell de demà, en el d'avui hi ha hagut notes ben significatives, que permeten endevinar com serà d'abrida la discussió de demà i la possibilitat d'esdeveniments polítics.

El pes de la reunió avui l'ha portat l'Alt Comissari. Ha passat una hora i mitja llegint documents i exposant la situació actual a l'Àfrica. Després ha fet constar que es mostrava inclinat a la proposta del general Martínez Anido, pel que toca a la seva finalitat, però que en discrepava respecte a l'execució i oportunitat d'executar-la.

En vista d'això, féu una proposta al Consell en l'exposició i defensa de la qual ha passat mitja hora.

Se sap que el pla d'En Silvela és molt ample i que comprèn els aspectes polític i militar amb prou eficàcia per fer efectives i ràpides les solucions.

Acabades les explicacions de l'Alt Comissari, els ministres han respost al President que s'havien comproment perfectament de les explicacions de l'Alt Comissari.

Quina és la situació?

Sembla que el senyor Villanueva és contrari a la proposta de l'Alt Comissari; En Chapaprieta el considera molt difícil de realitzar.

El president avui es mostrà inclinat a acceptar el pla del Comissari, amb el qual estaven d'acord els altres ministres, àdhuc el d'Estat.

El Consell de demà, doncs, pot tenir conseqüències polítiques, i ho demostra el fet que demà despatxaran amb el rei, encara que no en sigui dia, els tres ministres ponents en l'assumpte del Marroc, i el ministre de Finances, que no és ponent, però que és el que manté una actitud més irreductible en aquesta qüestió.

Possiblement, després d'aquesta entrevista li serà més fàcil al president del Consell trobar una fórmula que allunyi una crisi que podria ésser molt greu, tant pel motiu com per les figures polítiques que haurien d'intervenir en la solució.

Les responsabilitats

EL MINISTERI DE MARINA REMETRA ELS DOCUMENTS DEMANATS PER LA COMISSIO

Aquest matí ha visitat el ministre de Marina el president de la Comissió de Responsabilitats.

El senyor Sagasta ha donat compte a l'alcalde Anzà de l'estruyena que havia causat a la Comissió no haver rebut contactat a la petició de diversos documents que féu al ministeri.

El documents sol·licitats per la Comissió dels 21, eren els referents a l'actuació de l'esquadra al Marroc.

El general Aznar ha contestat que no eren aquests documents els que s'havien sol·licitat, sinó altres pertanyents als ministeris d'Estat i Guerra, referents a les instruccions donades als comandants generals de Ceuta, Melilla i Larraix, conferències tingudes amb Abd-el-Krim i altres negociacions diplomàtiques.

El senyor Sagasta ha llegit la comunicació en què es demanaven els documents que s'havien sol·licitat, aclarint-se llavors que tot era degut a un error sofert a la Presidència del Consell, per conducte de la qual foren demanats els antecedents esmentats.

Fet aquest aclariment, el ministre ha promès remetre a la Comissió, amb la major rapidesa possible, els documents sol·licitats.

ACORDS DE LA COMISSIO DE RESPONSABILITATS

La Comissió va acordar, a la reunió d'ahir, invitar l'Alt Comissari, aprofitant la seva estada a Madrid, per si creu que ha de fer alguna manifestació davant de la Comissió.

Al mateix temps va trametre una comunicació al general Castro Girona citant-lo perquè se servís comparèixer davant seu, convinguts tots els vocals de la Comissió que les seves manifestacions podrien reportar força utilitat per a l'esclarament dels fets que estan encomanats a la Comissió.

Tocant al general Castro Girona s'ha tingut en compte també que després dels dies del desastre ha intervingut d'una manera no interrompuda en les operacions que s'han seguit a les tres zones del nostre protectorat.

EL GENERAL WEYLER D'AVANT DE LA COMISSIO DE RESPONSABILITATS

A les sis de la tarda s'ha reunit al Congrés la Comissió de responsabilitats. Una estona abans ha arribat el general Weyler amb el seu ajudant.

El cap de l'Estat Major ha defugit les preguntes dels periodistes, entrant directament a la Secció on era reunida la Comissió dels vint-i-dos.

Moments després ha arribat el general Castro Girona. Preguntat sobre el motiu de la seva presència en aquell lloc, ha dit que anava a declarar davant de la Comissió.

PER FACILITAR LES TASQUES DE LA COMISSIO

Per facilitar les tasques de la Comissió de responsabilitats s'ha disposat que els caps de les unitats de l'exèrcit expedicionari a l'Àfrica des de 31 de juliol de 1922 envien informes diàriament de la situació de les tropes, de les deficiències del bestiar, armes i municions des de l'arribada a aquell territori, així com de les reclamacions que sobre aquests extrems s'haguessin formulat coneguent les disposicions que es varen adoptar si alguna d'aquestes deficiències els fou coneguda i parer que els mereix la causa de tals efectes.

NOTA DE LA COMISSIO

La reunió de la Comissió ha acabat a les vuit, facilitant-se la següent nota:

Reunida la Comissió de Responsabilitats han comparegut el capità general, senyor Weyler, i el general Castro Girona, els quals l'han informat respecte dels extrems que alguns Srs. vocals els invitaren a aclarir. Després s'ha donat compte d'algunes converses, acordant reunir-se demà, a les sis, per oír l'Alt Comissari i estudiar els informes rebuts.

El conflicte de la Banca

L'ESTAT DE LA VAGA

El conflicte bancari segueix en igual estat que ahir.

Durant tot el matí ha continuat la presentació de vaguistes en diverses entitats bancàries.

El Banc Central ha anunciat que ja ha normalitzat les seves operacions.

Al local del Sindicat es fan comentaris del curs de la vaga.

A la porta s'ha col·locat una pisa-sarra en la qual es dona coneixement dels noms dels vaguistes que han desertat.

Els vaguistes, a l'hora de la sortida del personal dels bancs, es col·loquen a les immediacions, coaccionant els que s'han presentat al treball.

Les sol·licituds dels vaguistes que demanen el reintegració i de particulars que sol·liciten ésser admesos ascendeixen a alguns centenars.

Entre els empleats darrerament detinguts figura Antoni García, de 28 anys, al qual s'ha ocupat una arma de les d'ús prohibit.

Ingressà a la presó en concepte de quinzenari.

El Sindicat s'ha dirigit a l'Ateneu demanant el saló d'actes per celebrar una assemblea.

L'Ateneu ha contestat que no és possible accedir als desigs del Sindicat perquè al saló s'estan fent actualment obres i no es pot celebrar cap acte.

VISITA AL MINISTERI DE LA GOVERNACIO

El senyor Sales, president de la Confederació de Treballadors, ha visitat aquesta tarda el ministre de la Governació per demanar que el Govern intervingui, com a mitjançer, per resoldre la vaga i facilitar la tornada dels empleats al treball.

El ministre ha contestat que aquesta actuació corresponia al ministre del Treball.

EL SINDICAT LLIBRE A SARAGOSSA

Saragossa.—Procedent de Barce-

lona ha arribat una comissió del Sindicat Llibre de Banca i Borsa per tal de reorganitzar el dit ram a Saragossa.

Ha acordat visitar el governador per protestar de la conducta que segueixen d'ús temps ençà alguns banquers de la ciutat.

ACORDS DE LA FEDERACIO GREMIAL

La Federació Gremial publica la següent nota:

Convocades les representacions de les entitats gremials de cafès, bars, restaurants, fiambres, grans hotels, fondes, ultramarins, grans cafès, pastisseries i altres amb l'objecte de deliberar sobre l'estrictió compliment i observància de les regles determinades a la Relat ordre de 7 de novembre de 1922, relativa a la concentració de treball que realitza la dependència en diumenge, de sigui de dia o de mig dia, s'acorda, per unanimitat:

Primer.—Vist que no es pot complir go que es reglamentava a la dita disposició, dirigir una instància al ministre del Treball demanant que es declari, per excepció, per aquests industrials, dia festiu els diumenges en la següent forma: per als restaurants, fiambres, hotels, bars, cafès, fondes, confiteries, pastisseries, rebosteries, fleques i lleteries, el dia complet, amb subjecció als torns de treball que avui tenen, i per a les altres indústries de l'alimentació mig dia fins a la una de la tarda, sense altra compensació de descans que el setmanal que per rigoros torn ja es té establert.

Segon.—Mentre es resolgui aquesta qüestió demanar que s'inclín per les autoritats mesures coercitives a les indústries per la falta de compliment de l'expressada disposició, degudes a les denúncies dels cambiers en atur forçats i dels que estan en actiu.

Tercer.—Continuar en l'actiu passiva mentre no s'arribi per les autoritats al cas anteriorment assenyalat, i arribat aquest es procedeixi a prendre altra classe de determinacions pertinents al cas.

Quart.—Queden federats per aquesta defensa tots aquests gremis de l'alimentació, nomenant-se un Comitè Executiu compost pels presidents, secretaris i síndics de les esmentades entitats.

Com a conseqüència ja per al cas que les circumstàncies obliguin a aquesta gremis a tancar diumenge, es procedeixi a l'acomodament del personal sobrant, que hauria d'originar aquesta gremis a tancar diumenge, es da indústria per mitjà de sorteig.

Sisè.—Celebrar al Cercle de la Unió Mercantil una assemblea, a la qual assisteixin representacions de la Confederació Gremial Espanyola, Defensa Mercantil Patronal i la del dit Cercle de la Unió Mercantil.

MORT DEL FISCAL DEL SUPREM

Ha mort a l'Escola En Ricard Cobos i Sánchez Juárez, fiscal del Tribunal Suprem.

LA PROROGA DEL DECRET SOBRE LLOGERS

Una comissió de l'Associació de Veïns de Madrid ha visitat el ministre de Gràcia i Justícia per demanar-li la pròrroga del Decret sobre llogers.

El ministre els ha contestat que el Consell no havia tingut temps d'ocupar-se encara d'aquest assumpte, però ha promès que a la primera ocasió serà estudiat i ha promès portar-lo a la signatura de seguida.

LA QUESIO DE "EL DILUVIO" I EL GOVERNADOR CIVIL DE BARCELONA

A la una d'aquesta tarda han estat rebuts en Audiència especial pel ministre de la Governació, duc d'Almodovar del Valle, els senyors Jaume Claramunt i Joan Tomás, cap de redacció i redactor, respectivament de El Diluvio.

Els acompanyaven En Marcel·lí Domingo, diputat a Corts per Tortosa, i N'Edward Palacio Valdés, secretari de l'Associació de la Premsa de Madrid.

Els senyors Claramunt i Tomás van fer al ministre una extensa exposició de les causes que han motivat la persecució de què és objecte El Diluvio per part del senyor Portela Valladares.

Digueren que aquest dona una abusiva interpretació a la vigent Llei d'Impremta sotmetent El Diluvio a vexa-

cions odioses i ocasionant-li també greus perjudicis.

Van referir l'abús que el Governador civil comet amb El Diluvio en imposar-li una il·legal censura prèvia, puix a tant equival no permetre la sortida del diari fins després d'haver-ne segellat un exemplar, operació que es demora a caprici de la dita autoritat.

Així mateix denunciaren el fet de la infracció manifesta de la llei en procedir al segrestament de l'edició de El Diluvio abans de dictar-se el corresponent acte judicial.

Els senyors Claramunt i Tomás tingueren especial interès a convèncer el ministre de la Governació de la certesa de quant se li havia dit en el telefonema referent a la coacció exercida per agents governatius per impedir que els empresaris d'espectacles públicsessin llurs anuncis a El Diluvio.

El duc d'Almodovar del Valle no negà co que afirmaren els representants de El Diluvio, concretant-se a dir: "De Barcelona ho han negat".

A això oposaren els senyors Claramunt i Tomás arguments demostratius que, en efecte, com se sap per tot arreu de Barcelona, s'ha procurat perjudicar El Diluvio restant-li anuncis.

En aquesta campanya han pres part individus que exerceixen autoritat, havent-se apel·lat contra El Diluvio a tan reproblables procediments.

El ministre de la Governació escoltà amb gran deferència els representants de El Diluvio, donant-los la seguretat que intervingrà en l'assumpte i procedirà amb estricta justícia.

SOBRE ELS ATACAMENTS DE BARCELONA

"La Epoca" dedica un dels seus diàries a tractar de la situació actual de Barcelona, i entre altres coses diu: —Ens trobem, doncs, davant d'un genú problema de policia. S'apellà—ha dit el governador—a tots els mitjans que calgui.

Confiem que el tractament es portarà a terme energicament. Si per adoptar-lo cal reformar l'element adequat, és a dir, els agents del poder públic, que es reformin; si cal augmentar consignacions i dotar serveis, que es faci el que es cregui convenient; tot abans que continuï el vergonyós espectacle d'un descarat bandolerisme pels carrers i places d'una gran capital.

VAGA

Oviedo.—S'han declarat en vaga els obrers de la construcció del ferrocarril estratègic del Ferrol a Gijón.

Demanen augment de jornal.

L'ACTITUD D'EN VILLANUEVA

Està descartat per tot el Govern el pla del comandant general de Melilla.

On realment raua dificultat de l'actual moment polític és en el senyor Villanueva, el qual manté el seu irreductible criteri contrari a l'aprovació de cap criteri destinat a la realització d'operacions, malgrat que la proposta de l'Alt Comissari no porti aparellat trametre nous contingents peninsulars.

El Rei rebé demà el cap de l'Estat major central de l'exèrcit, general Weyler, el qual exposarà davant del Monarca les raons que tingué aquest alt cas consultiu per rebutjar la proposta del comandant general de Melilla i quin judici li mereix la penència que ha mantingut avui l'Alt Comissari.

Han arribat els darrers models de les famoses motos — angleses —

ELS POMELLS DE JOVENTUT

Dies passats els Pomells de Joventut "J. M. Marmora" i "Nostres Amors" feren una visita a En Joaquim Dellos, president de la Mancomunitat de Barcelona, per delimitar el seu camp d'actuació.

Un bon nombre de pomellistes barcelonins es proposen visitar-lo també col·lectivament en data pròxima, acompanyats del Directori de la institució. Oportunitat s'avisarà el dia i hora de l'acte.

JOC FLORALS POMELLISTES ORGANITZATS PEL CASAL CATALA D'OLLOT

Premis

I.—Flor natural. Ofrena de l'entitat organitzadora. Aquest premi, dit d'Amor i Cortesia, es donarà al millor elogi a la donzella pomellista.

II.—Un relotxe pulsera d'or. Ofert pel senyor Ignasi de Ventosa-Mir, diputat a Cortes, a la millor versueta en la qual es manifesti la protecció de la verge del Turó.

III.—De 50 pessetes, concedit pel marquès de Camps, senador, a un treball en vers o en prosa de tema lliure.

IV.—De 25 pessetes, donat pel Sr. J. M. Marmora, diputat de Catalunya, a un treball en vers o en prosa de tema lliure.

V.—De 25 pessetes, ofert pel senyor Domènec Cusani, diputat de Catalunya, a un treball en vers o en prosa de tema lliure.

VI.—De 30 pessetes, concedit pel Sr. Pere Sagristà Dausol al millor "Elogi dels Pomells de Joventut com a fomentadors de virtuts religioses i patriòtiques en la joventut catalana".

VII.—De 25 pessetes, concedit pel senyor Joan Vilanova, regidor i president del Casal Català, a un treball en vers o en prosa de tema lliure.

VIII.—De 25 pessetes, ofert pel Sr. Joan Capdevila, regidor, a un treball en vers o en prosa de tema lliure.

IX.—Un objecte d'art, ofert pel Sr. Francesc Vayreda, a un treball en vers o en prosa de tema lliure.

X.—De 25 pessetes, concedit per uns admiradors dels Pomells de Joventut, a un treball en vers o en prosa de tema lliure.

XI.—Les obres completes de mossèn Vinyes concedit per l'entitat "Nostre Parla", de Barcelona, al millor elogi en vers o en prosa de la llengua catalana.

XII.—Col·lecció d'historietes exemplars d'En J. M. Folch i Torres, ofert pel Directori dels Pomells de Joventut a un treball en vers o en prosa de tema lliure.

XIII.—Dels Pomells olímpics, al millor dels dos temes dels Pomells.

Advertiments

El quadern de la flor natural haurem de fer-ne ofrena a una donzella pomellista, la qual, segons tradició, serà proclamada reina de la festa.

La festa dels Jocs Florals se celebrarà el dia 9 de setembre. El termini per l'entrega de composicions finalitza el dia 1 de setembre.

Les composicions s'hauran de trametre a nom de Josep Montaña, carrer Major, 1 (010) en la forma acostumada, fent constar a la ploma el nom del Pomell al qual pertanyen.

Tots els treballs han d'ésser inèdits i ser de caràcter original.

En forma pública el verallotge es publicarà el dia 10 d'agost.

Quan es rebin altres premis es publicarà un cartell suplementari.

A BARCELONA

Avui, dia 10, a les deu de la nit, tindrà lloc a la veïna ciutat de Badalona una festa pomellista al teatre Zorrilla, amb l'assistència del senyor En Josep Maria Folch i Torres.

A la dita festa prendrà part l'Esbart Català de Dansaires d'aquesta ciutat, dirigit pel seu inamovible director Sr. En Felip Blasco, que tindrà al públic l'honor de la seva terra.

PESTA POMELLISTA

Amb motiu de l'assessorat de la seva fundació el Pomell de Joventut "Els Jocs Florals" celebrerà (s. D. C.) una festa pomellista, sota el següent programa:

Mitj, a les set:
Missa de consens a l'església de Sta. Maria de Sans.

Mitj, a les onze:
Veïlada de sardanes al passeig del

Cercle de Sans, executades per la cobla "Catalunya".

Tarda, a les cinc:

Festival patriòtic al Centre Tradicionalista de Sans.

DE L'APLEC A NÚRIA : NOTES

La Comissió organitzadora de l'Aplic pregua vivament a tots els pomellistes inscrita i que sortiran dissabte al tren de les sis del matí en direcció a Ripoll, que siguin a l'estació del Nord vint minuts abans de la sortida, per poder canviar el corresponent tiquet pel bitllet del tren. Individus de la Comissió els facilitaràn.

El Directori dels Pomells de Joventut de Catalunya ha delegat perquè el representi en tots els actes que durant els dies 11, 12 i 13 del corrent tindrà lloc a Ripoll i Núria el senyor secretari general I. En Josep Serra i Ustrell, que li assistirà acompanyat de la seva filla, ostantant a més la representació del senyor Folch i Torres.

Fem vots perquè assolixi forta èxit aquest Aplec a les contrades pienequines.

EL PAVELLO DE NENS

En la darrera quinzena de juliol han ingressat a, amb destí al Pavelló de Nens, les següents quantitats:

Per particulars, 309 pessetes.
Pomells: Boni lleu i Misericòrdia, 150 pessetes; Encens i Roses, 84; Estels de Barcelona, 100; Canó del Cel, 100; Orfó del Noia, 100; Garlanda de Roses de Santa Maria de Ripoll, 300; Bell Priorat i Flors Falsetines, 25; Castell de Montcada, 43; Casal Català de Caldesa, 60; Flors d'Amor, 205. Tot i ingressat fins la data, 11.126,53 pessetes.

Tenim notícies que els Pomells de vil·les d'estiu reben amb molt bon resultat entre la colònia forastera i que molts dels que han fet temes no donen la tasca per acabar, sinó que segueixen recaptant. Els Pomells que encara no hagin fet temes del recaptat es prega ho facin tot seguit i els que han de començar la tasca que dominin impresos a les oficines del Patronatge, passeig de Gràcia, 55.

Sabem que alguns Ajuntaments contribueixen amb alguna quantitat a la subscripció del Pavelló de Nens i de Ripoll ha votat ja una quantitat, seguint l'exemple del de Barcelona.

PESTA A PIERA

Tal com s'havia anunciat, diumenge passat els Pomells de Joventut de Piera celebraren una festa d'homenatge a En Josep Maria Folch i Torres.

De bon matí començaren a arribar al poble grans contingents de pomellistes d'Igualada, Capellades, Cabrera, Molins de Rei i Barcelona.

A dos quarts d'onze, començà el solemne ofici.

La multitud, que envaïa l'església, cantà la missa, i l'illustre canonge d'aquesta Senyora Llorenç feu una bona plática.

Es repartiren uns bonics recordatoris i s'acabà l'acte adreçant una fanfarrina de la Verge Bruna, mentre es cantava el "Virelai" i els Goigs.

Després es visità la famosa imatge del Sant Crist, que tot hom adora.

En sortir es trobaren un parell de sardanes, que la joventut dansà, mentre el senyor Folch saludava les personalitats del poble.

Als quatre de la tarda i amb un ple a vessar començà la veïlada patriòtica al Casal del Sindicat Agrícola Català.

Resortiren els parlaments del reverend Joan Massó, i del jove llibre d'igualada, així com les danses catalanes que els Pomells "Sant Jordi" i "Català de Roses" executaren sota el guiatge de l'Esbart Folk-lora de Catalunya.

Quan s'acabà a parlar En Josep M. Folch i Torres fou saludat amb forts aplaudiments.

Expressà l'agraïment per les atencions que se l'havia fet objecte durant la diada, afegint que a Piera com a terra de Catalunya els sentiments de Fe i de Patria li troben el terreny ben assolat.

S'organitzà en diferents consideracions de doctrina, catòlica, social, per delectar l'ajut de tot hom en nom de la restauració de Catalunya.

La veïlada acabà en mig de gran animació.

VISITA A EN DELLOS

El Pomell de Joventut de senyores "Dolça Patria" farà una visita col·lectiva diumenge vinent, dia 22, a la presó Model, per visitar el fons nacionalista En Joaquim Dellos, fent-li ofrena d'un ramell de clavells, la flor més preciosa del noble empresonament.

Notes d'Esports

ATLETISME

Els Campionats a Bilbao

Els vinent dies 12, 13 i 15, es faran al camp de l'Arenes Club de Bilbao els campionats atlètics d'Espanya.

L'equip que en aquest certamen defensarà els colors de Catalunya, està format per Bru, Nin, Forcadell, Llorens i Requesens, del Gimnàstic de Tarragona, i altres atletes que esmentem.

Els tarragonins, ultra llur especialitat en els llencaments, també prendran part en alguna altra prova com és la del 100 metres llires, que correrà En Forcadell.

Casas, Cebrian i Garcia correran les curses de velocitat.

Palau, Pons i Mani, les de 800, 1.500 i 3.000.

Per a la marxa atlètica han estat seleccionats Meléndez, Solé i Garcia.

Per als salts, Turmo i Llorc. En Muntades es dirigirà d'Aragó, on es trobarà, directament a Bilbao per defensar els colors en els 110 metres tanques.

Els expedicionaris catalans sortiran dissabte al matí, acompanyats dels senyors Trabel i Rovira en llur qualitat de delegats.

Per tal de poder desplaçar aquest equip, els individus del Comitè federal han trobat moltes dificultats per proporcionar-se els diners; finalment, però, els senyors Salvà i Germà, de la F. C. C. F., per pròpia iniciativa i sota l'responsabilitat han lliurat als atletes 4.000 pessetes per al viatge.

Aquest gest és digne d'agrair-se i diu molt en favor dels directores del futbol català que tant hauran contribuït a augmentar així el prestigi de la nostra terra en el vinent Campionat de Bilbao.

EL CAMPIONAT DE SANS

S'ha rebut les primeres inscripcions per a les proves de marxa i cursa a peu Campionat de Sans que organitza la secció d'atletisme de la Unió Esportiva de Sans.

Per a aquestes proves es compta ja amb un gran nombre de premis que sens dubte, les faran disputadíssimes.

Dintre de pocs dies es publicarà el reglament pel qual es regiran aquestes proves.

AUTOMOBILISME

LA CURSA PENYA RHIN

Definitivament resolta la qüestió del circuit, els directores de Penya Rhin han emprès amb intensitat llurs gestions perquè la seva carrera anual revesteixi una importància excepcional que la classifiqui com a esdeveniment màxim europeu en el que a la categoria de 1.500 c. c. es refereix.

A Vilafranca ha quedat constituït ja el comitè d'organització, que actua amb gran entusiasme.

En el seu recent viatge a Madrid, el president de la Penya Rhin, En Joaquim Molins, ha pogut recollir del director general d'Obres Pùbliques la promesa de que l'estat tindrà cura aquest any de la més perfecta habilitació dels ramals del circuit que li corresponen.

Tenim promesa d'ha rebut d'Obres Pùbliques de la Mancomunitat de Catalunya pel que a la resta Menjós-Almadrós es refereix, i tal promesa equivalen a la certesa que els concursants trobaran també aquest any un circuit ideal en què segurament seran baluts els records de l'any anterior que s'encara actualment els records de velocitat establerts a la nostra terra per a cotxes de totes les categories en carreres de l'esmentada índole.

Pel que a inscripcions es refereix, "Elizalde" ha donat una vegada més prova de la seva gran deportivitat i patriotisme en ésser la primera marca que ha formalitzat oficialment la inscripció de dos cotxes, anunciant com a probable la d'un tercer.

L'exemple d'"Elizalde" és de desitjar que sigui promptament secundat per les altres marques que construeixen el tipus de llibre i mig, apressant-se a la lluita contra les grans marques de l'estranger.

Entre aquestes sabem que la quasi totalitat de les inscripcions també l'any anterior han manifestat la seva ferma decisió de córrer també en el present. "Tibbo", "Chiribiri", "Aston Martin" sembla en ja indubtables partici-

pants, així com particularment i sense precisar encara la marca del cotxe que pilotarà, ho és el comte Zborowsky. A aquestes és probable que vinguin a viatjar a afegir-se a les inscripcions d'altres cotxes de gran renomada que, en trobar-se davant a les esmentades, donaria lloc a una de les carreres que més expectació pot despertar en el món automobilista.

Si totes aquestes impressions que hem recollit prop de organismes adreixen plena confirmació, així com altres que es fan l'entrevista com a possibles d'altres marques renomades de França i d'Àustria, malgrat de les dificultats que representa el sota canvi de la moneda dels països catalans, és podrà dir-se que en carreres catalanes es decidirà aquest any la supremacia mundial de la fabricació de llibre i mig.

GIOLISME

AL VELODROM DE SANS

Per a la cursa de tres hores a l'americana que es correrà el vinent diumenge a la pista de la Unió Esportiva de Sans, hi han els següents equips inscrits: Tresserras-Hewitson, Lloix-Gómez, Alegre-Ferrer, Espanol-Carpi, S'espera també la inscripció de Cabrera, Escrich, Fargas, etc.

Amb aquestes elements és d'esperar que la cursa del diumenge no desmereixerà en res de les anteriors celebrades a la mateixa pista.

La cursa es disputarà, com ja és costum, per "prints" que han de resultar molt renyits donada la forma actual de tots els corredors.

AVIACIO

UNA PERFORMANCA

Els excel·lents pilots aviadors catalans N'Angel Ori i N'Andreu Parera, acompanyats de fer una doble prova, Tripulants dos hidroavions i portant de passatgers a En Jordi Parera, també pilot, i el mecànic Coll, sortiren del port de Barcelona al dia 30 al matí i van arribar tres hores després a Saragossa, al riu Ebre, fent el pont de Pedra. Provént d'aquesta pels aprofitats sortiren una segona prova i passaren el riu, seguint fins a Miranda, on feren una segona prova i repassaren els motors, abans d'afrentar la tercera i més difícil etapa de Miranda a Bilbao, travessant les muntanyes i terres hostils. L'èxit més franc ha obtingut tan arribada impresa, havent fet amb tota felicitat el difícil recorregut i arribant amb tota perfecció a les Arenes de Bilbao.

Els dos pilots pertanyen a la "Penya de l'Aire" i amb el dit motiu hi ha gran entusiasme entre llurs compatriotes.

EXCURSIONISME

SORTIDES PER A DIUMENGE

El Grup Excursionista "Marathon" realitzarà una excursió nocturna els dies 11 i 12 propiament a Pien, Pien, Collbat, El Caltar i Olesa.

Reunint: Estació de Magoria, a les sis de la tarda del dia 11.

Diumenge vinent l'Acupació Excursionista "Júpiter" realitzarà una excursió de banya a les platges de Montgat.

Sortida estació M. S. A. a les sis.

DE FORA

SANT SADURNI DE NOIA

Ha tingut lloc un partit entre l'equip local Català S. G. i la Unió Ferroviària, sortint victoriosos els primers, per dos gols a zero.

Han de començar els Diabols del Català, per la freqüència en canviar els jugadors del lloc no s'han distingit per les seves condicions, podent-se palmar que per l'interès que es posà en els jugadors hi hi la manca de competència.

Amb tot i el descens en la composició de l'equip el Català es mostra bastant superior al seu contrari i donà proves d'un ardent i entusiasme que a hores hores a la davantera els components de sempre els gols haurien estat molt més nombrosos.

La Unió Ferroviària, després d'un complet domini dels contraris, va treure energies en molts moments del partit i van mantenir el joc fúgil, desobediència algun element de valua, on l'equip de

Els Teatres

GOYA

Anit passada va ésser suspesa l'estrena de la famosa pel·lícula "Horror" (l'estrany cas de doctor Jekyll), que tant d'interès ha despertat.

Solucionades favorablement les causes que motivaren l'ajornament, avui, divendres, a dos quarts de cinc de la tarda i a la nit, a tres quarts de deu, es projectarà l'esmentada pel·lícula.

PRINCIPAL PALACE

Aquesta nit tindrà lloc al Principal Palace l'estrena de la revista estiuenca "Sketch i Shitcho", original de dos autors locals en col·laboració amb les més famoses escriptors estrangers.

La nova revista tindrà un original próleg titulat "Sense artistes ni diners", seguit dels quadros titulats "Foxtronania", "Barceloneta", "Las majas de Goya", "La coed", "Mamàs i mamàs", "Foot-Ball", "Associació" i "Palace Girls".

Per les notícies que es tenen, és de creure que aquesta petita revista d'història que no pensa pas d'igualar-se als espectacles a què el públic del Palace està acostumat, tindrà un felix èxit i es mantindrà ferma al cartell fins molt entrada la tardor.

Secció Marítima

Moviment marítim

Vaixells entrats

Vapor espanyol "Rey Jaime I", de Palma, amb càrrega general i 122 passatgers. Amarrat moll de les Drassanes. Consignatari: Companyia Transmediterrània.

Pailebot espanyol "Vicente Rubio", de Palamós, amb càrrega general. Vapor francès "Mont Agel", de Marsella, amb càrrega general. Amarrat moll de San Beltrán. Consignatari: Salvador i Companyia.

Vapor alemany "Siracusa", de Hamburg, amb càrrega general. Amarrat moll de San Beltrán. Consignatari: Agència Naviera i Comercial Wolters.

Vapor espanyol "Sabina", de Cardiff, amb carbó. Amarrat moll de Ponent Nord.

Vapor espanyol "Canslejas", de València, amb càrrega general i passatgers. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari: Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Tintoré", de Mallorca, amb càrrega general i passatgers. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari: Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Santa Cristina", de la mar, amb peix. Amarrat moll de Llevant. Consignatari: Marles.

Vaixells despatxats

Llagut espanyol "Maria", amb càrrega general, cap a Tarragona. Veler italià "Sandra", en llast, cap a Tortolì.

Veler italià "Eleonora", en llast, cap a Terranova.

Vaixells sortits

Vapor alemany "Sestri", amb càrrega general, cap a Màlaga i escalles.

Vapor espanyol "Sagunto", amb càrrega general, cap a Cartagena. Vapor francès "Carnoules", amb càrrega general, cap a Cete.

Cambrà de Comerç i Navegació de Barcelona

El senyor president de la Cambrà de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat, En Joaquim Cabot, visità ahir els Sres. capità general, president de la Mancomunitat i governador civil, per fer-los il·luminar, a fi que siguin distribuïdes convenientment, de les quantitats corresponents, en juny 20.230 pessetes, producte de la subscripció oberta per iniciativa de les entitats econòmiques amb l'objecte de premiar els plans de serveis prestats a la ciutat per aquells que, sense tenir per llur ofici obligació d'ocupar-ho, contribuïren a que poguessin ésser retirades les escombres amuntegades als carrers durant la passada vaga de transportes.

Les esmentades autoritats es mostraren molt complagudes per la significació d'aquest acte de reconeixement ciutadà per la humanitat i tasca duta a terme amb motiu del conflicte que posà en perill la salut pública i expressaren llur gratitud envers tots aquells que han contribuït amb llurs donatius a la dita subscripció.

Societat General d'Aplicacions Industrials

Rambla de Catalunya, 45-Tel. 1657-A

a bolas M a B són els millorsperausos industrials i automobilisme

Elevadors de benzina (dides) marca i exhaustors són garantits per temps indefinit

Motors BAI LOT per a automòbils de totes potències

Pistons, vàlvules, segments, engrassadors etc., de l'acreditada marca BINET

Cases a París, Madrid i Bilbao.

Barcelona-Terme - - Mataró -- Empalme

Distàncies de BARCELONA en quilòmetres		ESTACIONS																																		
			130	120	140	142	144	132	132 bis	143	152 bis	152	154	156	160	162	164	166	170	134 bis	134	171	176	136 bis	136	173	180	182 b	184	186	188	190	192			
			Om.	Mix	Ll.	Ll.	Ll.	Om.	Ll. die.	Ll.	Heuguer	Ll.	Ll.	Ll.	Ll.	Ll.	Ll.	Ll.	Ll.	Heuguer	Om.	Ll.	Ll.	Ll. die.	Ll. die.	Ll.	Ll.	Ll. die.	Ll.	Ll.	Ll.	Ll.	Ll.			
			1,2,3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3	2, 3			
—	Barna-Terme (F. T. P.)	S.	5 00	5 10	6 00	7 00	7 15	8 00	8 30	9 00	9 48	10 00	10 40	11 20	12 00	12 45	13 00	13 20	13 40	14 03	14 50	15 10	15 48	16 00	17 00	17 20	17 48	18 00	18 15	18 30	19 00	19 10	19 22	19 45	20 00	21 00
12	♦ Mongat..... (T. P.)	A.	5 25	5 52	6 2	7 20	7 35	8 21		9 21	10 09	10 21	11 01	11 40	12 21	13 06	13 21	13 40	14 05	14 28	15 10	15 31	16 11	16 23	17 20	17 40		18 55	18 51		19 31		20 06	20 21	21	
		S.	5 20	5 57	6 21	7 21		8 22		9 22	10 10	10 22	11 02	11 41	12 20	13 07	13 22	13 41	14 06		15 11	15 3	15 12	16 24	17 21	17 41		18 36	18 52		19 32	19 44	20 4	20 22	21 21	
16	Masnou.	A.	5 31	6 03	6 26	7 26		8 27		9 27	10 15	10 27	11 07	11 46	12 27	13 12	13 27	13 46	14 11		15 16	15 3	16 17	16 29	17 26	17 46		18 41	18 57		19 37	19 49	20 12	20 27	21 21	
		S.	5 33	6 08	6 27	7 27		8 28			10 16	10 28				12 28	13 13	13 28		14 13		15 38	16 18	16 30		17 47		18 56		19 50		20 24	21 27			
20	Mataró..... (F.-T. P.)	A.	5 57	6 39	6 50	7 50		8 51	9 01		10 39	10 51			12 51	13 36	13 51		14 30		16 0	16 41	16 53		18 08	18 19	18 31		19 21	19 31		20 13	20 5	21 58		
		S.	6 02	6 54				9 03			10 43	10 56				12 56				14 44			16 42	16 56			18 20	18 33		19 34			20 54			
30	Arenys..... (G.-T. P.)	A.	6 21	7 13				9 21			11 03	11 14			13 14				15 03			17 00	14 27			18 38	18 51		19 53				21 12			
		S.	6 26	7 40				9 23							13 20			14 05		15 07			17 17			18 53		19 56								
61	Blanes..... (C.-T. P.)	A.	7 00	7 59				10 03											15 50				57					19 30	20 38							
		S.	7 15	8 5				10 05											15 34				18 07				19 36									
76	Empalme..... (F.-T. P.)	A.	7 37	9 35				10 28											16 10				18 24				19 58									

ELS ESPECTACLES

TEATRE GOYA

AVIS

ANIT PASSADA FOU SUSPESA LA FUNCIO EN LA QUAL HAVIA DE PROJECTAR-SE L'ANUNCIADA PELLICULA

HORROR

(El cas estrany del Doctor Jekyll)

SOLVENTADES JA LES DIFICULTATS OPOSABLES, L'EMPRESA TE LA SEGURETAT QUE AVUI PODRA PRESENTAR-SE AQUESTA SENSACIONAL PRODUCCIO. TARDA, A DOS QUARTS DE CINQ, I NIT, A TRES QUARTS DE DEU

la llar, L'avador emmascarat, 10 capítols; La dama de les Camèlies, grans èxits, i el 4 i 5 episodis de El fill del pirata.

RESTAURANTS

LES PLANES

Hotel Restaurant Versailles
Obert des de les cinc
Serves de cobert i a la carta
Coberts de 750 ptes. endavant
Habitacions per a temporades a preus econòmics
Algun del Mar Ginebra
Cant especial per a automòbils
Telèfon 7 M
Propietari: Joan Cò (de l'antic Versailles)

LA RABASSADA

Hotel - Restaurant - Atraccions
400 metres altitud. Programa en-
cisador. Temperatura deliciosa.
Habitacions gran confort per a fa-
mílies. Servei permanent d'autocars
des de la plaça de Lesseps (Josi-
pets), del nucli per amunt. Te-
lèfon 6204 G.

Restaurant Elèctric

LES PLANES

Totes les nits sopars ame-
ricans
JAZZ-BAND
Coberts a 10 ptes., i carta
Trens cada 20 minuts.
fins a 11,10.

DOS Joves destinen casa de família per a tot el dia. Case any. Escriure a LA PUBLICITAT, núm. 6001.

Hi ha ascensor

Servei permanent de nit i dia
Aquesta oficina posseeix
l'aparell multiplicista
Writerpress

TAPISOS pintats. La casa més impor-
tant d'Espanya. Especialitat en tap-
es religiosos. Exposició permanent de
quadres a l'alt gravat fotogràfic etc.
Fabricació de marcs i mobiliars. No
compreu sense visitar aquesta casa.
P. Montfalcon Boers, 4 (fina) Porta-
ferrissas.

VI DE TIANA, a 0'60 ptes. litre, posat a
començ, collita pròpia. J. A. Jordana,
Tiana.

FONDA SIMON

NIENJARS A LA CATALANA
ESPANTERIA, 6-VIDRIERIA, 12
Telèfon 1378 A.

DINER

a l'acte sobre autos, taxis i altres
mercadants. Raó: Rambla de les
Flors, 24, primer.

S'HA PERDUT una cartera Botifler de
Héroe. Es gràficarà la seva devolució.
Girona, 65, primer.

A TIANA

Gran Hotel. Servei a la car-
ta. Coberts a 750 pessetes.
Carrer de la Plaça, 34.

Pisos: Costa Brava

PALAMOS. (Tocant a la platja)
Raó: Raurich, 11, pral.

MOSLES VENG: Saló-dormitori de ca-
ba amb mobles, tressat de pell, seients,
lampes, catifes i altres objectes. No-
més per tres dies. De 18 a 1 i de 2 a 5.
Barcel·lona, 72, segon, segona.

URALITA

material compost exclusivament amb amiant i ciment

PER A COBERTES (Plaques de 40 x 40 cm., colors gris clar i roig.
(Xapes ondulades Canaleta de 120 x 75, 185 x 114 i 250 x 114 cm.

PER A REVESTIMENTS (Xapes "B" de 120 x 120, 120 x 190 i 120 x 250 centímetres.

TUBERIA per a baixades d'aigua, de diferents diàmetres — DIPOSITS per a aigua, diferents cabudés

Uralita, S. A. BARCELONA, MADRID, VALENCIA, SEVI-
LLA, LLEYDA, SALAMANCA, BILBAO

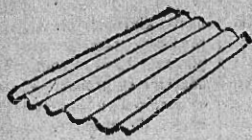
Oficines centrals: Plaça A. López, 15, Telèfons 1644 A i 1848 A :: BARCELONA

ROCALLA

PER A TEULADES

Plaques de 40 x 40 m.
Ptes. 5'05 m.

Planxa
ondulada de
120 per 75 cm.
Ptes. 7'50 m.2

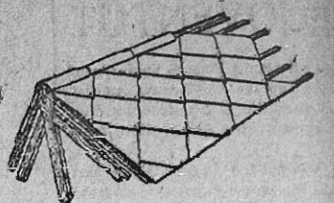
Materials armats ab amiant exclusivament

JOSEP ESTEVA I Cia.

Portal de l'Angel, 1 i 3 pral. :: Telèfon 3344-1

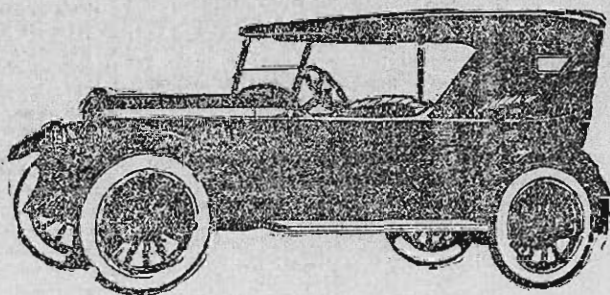
Fàbrica a Sarrià

BARCELONA

STUDEBAKER

6 CILINDRES

No n'hi ha cap que doni major satisfacció

Tots els de la seva reputació li doblen el preu

PER QUE?

Perquè STUDEBAKER es construeix per les fàbriques més importants del món en cotxes de 6 cilindres i la seva gran producció permet preus incomprendibles per a cotxes de primera categoria, que abans de remetre's al client són sotmesos a més de 9.500 inspeccions

Agència

Espanyola

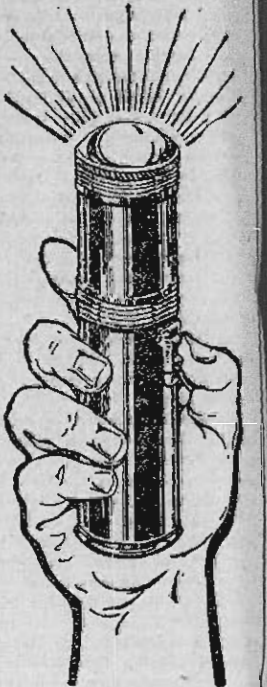
STEVENSON, ROMAGOSA I C.^{IA}

València, 295

BARCELONA

Salón Studebaker :: Isidor Pons :: Passeig de Gràcia, 54

La llum del dia a la mà

L'obindreu amb una làmpa-
ra i pila elèctrica de la mar-
LOT, disposant, en tot lloc i
a qualsevol moment, d'inten-
sa llum.

Indispensable en les excu-
rsions i viatges; en la llar; en
la fàbrica; per buscar quel-
com en la foscor; en pujar
l'escala; en la tauleta de nit;
en el moment de viatge, resul-
tant sempre d'una utilitat in-
comparable, el mateix a la
ciutat que al camp.

SOLAMENT SON AUTEN-
TIQUES LES LAMPANES I
PILES ELÈCTRIQUES AMB
LA MARCA "LOT".

Les trobareu a les cases
següents: Suprema, Pelayo,
56; Lorés, Codina i Roig,
Trafalgar, 3; E. Schilling,
Ferran, 23; Beristain i C., Fer-
ran, 15; Vicens Ferrer, plaça
Catalunya, 12; A. Valverde,
Comtal, 9.

Casa amoblada

per Hogar a Santa Coloma de Far-
nes. A deu minuts de les "Termes
Grues". Detalls: Portal Nou, nú-
mero 46, segon, primera.

TEATRES

ELDORADO

Companya còmico-lírica
PRADO-CHICOTE
Temporada popular.
Preus econòmics

Avui, divendres, tarda, a les
5. La divertida joguina en
tres actes Mi sobrino Fer-
nando. La joguina en un
acte

El templo de Thenis

Nit, a les deu. El templo de
Thenis i l'aplaudida fanta-
sia còmico-lírica en un pro-
leg, un solt, cinc inaugura-
cions, una pel·lícula i tres
radiofototelegrames. en
prosa i vers, original d'Emi-
li G. del Castillo, música del
mestre Alonso,

Barcelona se diverte...

Exit ressonant. Onze deco-
racions de Castell i Fernán-
dez, Buñena i Girbal i Ma-
rales. Pel·lícula de Studio
Films. Vestuari de Pons
Germans. Demà, dissabte,
tarda, El templo de Thenis
i Barcelona se diverte. Nit,
Los dos lunares i El pillu-
to de París.

TEATRE COMIC

Gran companyia lírica de sarsuela,
opereta i revistes, dirigida pel
primer actor Enric But

Avui, divendres, tarda, a dos quarts
de cinc, gran malineta popular amb
la famosa sarsuela en tres actes

LA BRUJA

Butaques de primera classe, 2 ptes.
de segona, 1'50; franques les
altres localitats.

Nit, a les deu: La sarsuela en un
acte

LOS DESCAMISADOS

II. Repostero de la sarsuela

LA CARA DEL MINISTRO

III. Gran èxit del salnet

TRES GRAN TRES

PADRES QUE TENEN MNOS
Dissabte, estrena de la gran revista
local

Barcelona en rodolins,
viata per fora i per dins.

CINEMES

Saló Catalunya

El local més fresc de Barcelona.

Avui divendres, moda, estrena del
Programa Ajuria: Tiranía, per Do-
roth Dalton: En camisa d'onze va-
res, per Douglas Fairbanks; La
primera promesa, per Charles Ray;
Fetty a la ovata, de molta broma.
Diumenge, nit, estrena Panamunt:
Bessoni, Dilluns, la gran revista:
Cleo, la franceseta, per Mac Murray

Diana-Argentina

Excelsior

Avui, L'avador emmascarat,

2: La noia del taxi. Deixeu-mo
explicar, Harold comediant, Les
gestes d'Hércules.

Cinema Princesa

Gran via Layetana
Telèfon 1371 A.

L'únic local que disposa de l'últim avanç
en la projecció cinematogràfica

L'únic local que disposa de
l'últim avanç en la projecció de
la cinematografia i de la més
agradable temperatura. Avui,
divendres, programa extraordi-
nari i de gran èxit. Les víctimes
del divorci, insuperable film
dramàtic d'èxit sense igual; En
les xarxes de la intriga, gran-
diosa cinta dramàtica que tan
gran èxit obté, pel cèlebre pro-
tagonista Cetyl Trian; El tigre,
graniosa comèdia, pel tan co-
negut artista William S. Hart,
programa Ajuria: Mícomedes
famelos i tímids, comèdia de gran
broma. Gran èxit del Tercet Ca-
ballero.

Monumental - Pedró

Walkyria

Avui, divendres, èxit: El fill del
pirata, quart i cinquè episodis; El
criat de la masia, per Charles Ray;
Resistència vençuda; La pantera
negra; L'extraguina sufragista.
Diumenge, nit: El fill del pirata,
VI i VII; Jack i l'audaçia.

Gran Teatre Comtal i

Gran Cinema Bohèmia

Avui, divendres, tarda i nit, grans
programes, cinc estregues: la ho-
nica comèdia La noia del taxi;
el cinedrama La pantera negra;
les pel·lícules còmiques Gestes
d'Hércules i Harold comediant, pel
cèlebre artista "El de les ulleres".
Quarta i cinquena jornades del co-
lossal film El fill del pirata.

Teatres Triomf i Marina

i Cinema Nou

Avui, divendres, El callu de